

เสภาชั้นครูเชื่อมอญเมืองสุพรรณ
: ครูแจ้ง คล้ายสีทอง

องค์ บรรจุน

ตั้งใจไว้นานแล้วว่าจะไปเยือนถิ่นสุพรรณเมืองเก่าแก่เพื่อ
หาความรู้ได้ตัว เมืองที่ผู้คนยอมรับกันดีว่าถนนหนทางกว้างขวาง
ใหญ่โต เพราะมีผู้หลักผู้ใหญ่ของเมืองเอาใจใส่ดูแล สุพรรณบุรี
อยู่ห่างเมืองหลวงแค่ระยะรถยนต์วิ่งชั่วโมงเศษ แต่แปลกตรงที่
เมื่อบอกกับเพื่อนฝูงว่าจะไปเสาะหาเรื่องมอญเมืองสุพรรณ
ทุกคนต่างทำหน้าประหลาดใจ “...มีด้วยหรือคนมอญที่
สุพรรณ...อยู่แถวไหน...”

ผู้เขียนเคยได้ยินครูบาอาจารย์เล่าให้ฟังว่าที่เมืองสุพรรณ
นั้นเมื่อก่อนนี้มีคนมอมอมอยู่มากมาย แต่ทุกวันนี้ไม่มีใครรู้ว่ายังมี
คนมอมอมอยู่หรือไม่อย่างไร ผู้เขียนจึงได้แต่ค้นคว้าตำราเก่า ๆ เพื่อ
หวังจะได้เค้าลางนำทางบ้าง วันหนึ่งไปค้นเจอ พงศาวดารเหนือ
มีเนื้อความกล่าวถึงมอมที่เมืองสุพรรณไว้น่าสนใจ

“...ขณะนั้นพระเจ้ากาแต เป็นเชื้อมาแต่เนเรศร์หงษาชาติ ได้มาเสวยราชสมบัติ แล้วมาบูรณวัดโปรดสัตว์วัดหนึ่ง วัดภูเขาทองวัดหนึ่ง วัดใหญ่วัดหนึ่ง สามวัดนี้แล้ว จึงให้มอญน้อยเป็นเชื้อมาแต่พระองค์ออกไปสร้างวัดสนามไชย แล้วมาบูรณวัดพระป่าเลไลยก์ในวัดลานมะขวิด แขวงเมืองพันธุมบุรีนั้น ข้าราชการบูรณะวัดแล้ว ก็ชวนกันบวชเสียสิ้นสองพันคน จึงขนานนามเมืองใหม่ชื่อว่าเมืองสองพันบุรี...”^๓

วัดป่าเลไลยก์มีอายุอยู่ในราวพันปีเศษ^๒ ภายในวัดแห่งนี้มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญคือ “โบสถ์มอญ” ที่เป็นเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมทางศาสนาแบบมอญ มีพระประธานในโบสถ์มอญ (วิหาร) ศิลปะคล้ายขนมต้ม คนเก่าเล่าว่า มอญเป็นผู้สร้างจึงหันพระพักตร์ไปทางเมืองมอญ^๓ รวมทั้งหลวงพ่อวัดป่าเลไลยก์ เป็นพระก่อกฐิ์ถือปูนขนาดใหญ่ ความสูง ๒๓.๔๗ เมตร เป็นพระพุทธรูปสมัยทวารวดีตอนปลาย อายุประมาณพันกว่าปีเช่นกัน

เมื่อได้เค้าลางมอญเมืองสุพรรณพอเป็นจุดเริ่มต้นค้นหาได้แล้วพาให้ยกขึ้นไปถึงหลายปีก่อนที่มีโอกาสได้พูดคุยกับ

เขา/จ.วรายสุฯจดต.วังสะเทือก พ.น.น.ว. จ.ระยอง/งท.คนเบร/เเม.ว. คนทม.ก.
จากตระกูลมอญนั้น มักมีความสามารถทางดนตรีติดตัวมาด้วย“
ครูแจ้ง คล้ายสีทอง ท่านก็มีฝีมือแพรวพราว เนื่องมาจากครูแจ้ง
ท่านก็เป็นมอญด้วยส่วนหนึ่ง” เมื่อตัดสินใจขออนุญาตนัดหมาย
กับครูแจ้งเสร็จจสรพ บ่ายวันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้เขียน
และเพื่อนร่วมทางเลื่อดสุพรรณเต็มตัวก็เดินทางถึงบ้านครูแจ้งริม
แม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำสุพรรณบุรี) ขณะที่ผู้เขียนยังกระมิดกระเมี้ยน
ที่จะถามครูตรง ๆ ว่า “...คนเค้าว่าครูมีเชื้อมอญ จริงหรือเปล่า
ครับ...” ได้แต่เพียงคิดในใจ ดีที่ว่าเพื่อนผมนั่นเคยคลุกคลีกับ
ดนตรีไทย มีเส้นทางดนตรีและสำนักเรียนพาดทับกันไปมากับลูก
ศิษย์ครูแจ้งพอดี บทสนทนาวันนั้นจึงไม่แห้งแล้งอย่างที่คิด หลัง
จากเปิดฉากพูดคุยไปได้พักใหญ่ เมื่อสบโอกาสผู้เขียนจึงถามว่า
“...ครูครับ แกงนี้มีคนมอญยกกันบ้างไหมครับ...”

“...โอ้ย มอญทั้งนั้นแหละ ทั้งฝั่งนี้ (ตำบลบางตาเถร) ฝั่ง
โน้น (ตำบลบ้านกุ่ม) ฉันก็มอญ ตาฉันก็มอญ เนี่ยบวชอยู่วัดเนี้ย
(วัดโบสถ์ดอนล้ำแพน) เทศน์เก่งมาก ฉันก็ได้วิชามาจากแกเยอะ
...เมื่อก่อนตอนฉันเล็ก ๆ วัดโบสถ์นี้ยังมีเสาหงส์อยู่ตั้ง ๒ ต้น ตอน
นี้ไม่มีแล้ว เสาหงส์นี่ของมอญเค้าละ ถ้ามีเสาหงส์ก็เป็นวัดมอญ
แถวนี้ก็มอญทั้งนั้นแหละ...”^๖

เรามาถึงบ้านมอญอีกแห่งแล้ว ถึงแม้ทุกวันนี้จะไม่เหลือ
เค้าโครงให้เห็นมากมายนักก็ตาม เนื่องจากชุมชนบริเวณนี้เป็น

क्रमज्जं कल्लायसीतong

ครูแจ้ คัล้ายสีทอง และภรรยา ในอริยาบทสบาย ๆ ตรงศาลาทำนาริมแม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำสุพรรณบุรี)

ชุมชนผสมผสาน ที่มีทั้งคนไทย จีน ลาว และมอญ จึงเป็นธรรมชาติที่เอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของแต่ละชนชาติต้องแบ่งปันกัน ไม่สามารถดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยวตายได้ ครูแจ้เองก็มีเชื้อสายจีนผสมอยู่ด้วย เช่นเดียวกับ นางบุญณะ คัล้ายสีทอง ภรรยาของครูที่มานั่งคุยกับเราด้วยความเป็นกันเอง และบอกว่าท่านก็มีเชื้อสายมอญทางปู่ มีเชื้อสายจีนทางย่า รวมทั้งยังเป็นทายาทศิลปินเสียด้วย เนื่องจากแม่ของท่านก็เป็นนักร้องเสียงดีประจำวงปี่พาทย์เช่นกัน

วัดโบสถ์ดอนลำแพน วัดที่ครูแจ้เคยอาศัยเล่นหวดในสมัยเด็ก

ทุกวันนี้หากพูดถึงวงปี่พาทย์แบบวงหลวงพระบางของคนคงต้องนึกถึงครูแจ้ คัล้ายสีทอง เป็นคนแรก ๆ ด้วยความสามารถของครูแจ้ คัล้ายสีทอง ปัจจุบันจึงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของชาวไทยและชาวสุพรรณทั่วไป โดยเฉพาะชาวอำเภอสองพี่น้อง บ้านเกิดของครูแจ้ ที่ต่างภาคภูมิใจและยกย่องครูแจ้ถึงกับบรรจุเอาไว้ในคำขวัญประจำอำเภอสองพี่น้อง **“...ชื่อมีคนน้อย อร่อยปลาหมำ เลิศล้ำพระสงฆ์ หลวงพ่อโหม่งพระเครื่อง รุ่งเรืองนาไร่ พระใหญ่โลกรู้ เสภาชั้นครู อยู่น้ำอู่ปลา ราชนิกร้อง สองพี่น้องบ้านเรา...”**

“เสภาชั้นครู” นั้นจะเป็นใครไปเสียมิได้นอกจาก “ครูแจ้ คัล้ายสีทอง” นักขยับกรับขับเสภาชั้นบรมครู ขนาดสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกาศยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะแสดง (คีตศิลป์) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ครูแจ้ คัล้ายสีทอง เกิดและโตที่ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๗๘ พ่อชื่อนายห้วน แม่ชื่อนางเพี้ยน คัล้ายสีทอง มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๔ คน ครูแจ้เป็นบุตรคนที่ ๓ และเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว ตระกูลของครูแจ้มีอาชีพทำนาทำไร่ และยังเป็นตระกูลศิลปินพื้นบ้านตั้งแต่รุ่นตา ตาของครูแจ้บวชเป็นพระหลวงตาที่วัดโบสถ์ดอนลำแพน ซึ่งขึ้นชื่อเรื่องลีลาและสำเนียงการสวดในยุคนั้น พ่อเป็นนักแสดง นักพากษ์ และเป็นตัวตลกโขน อยู่กับคณะโขนวัดดอนกลาง ส่วนแม่เป็นนักร้องเสียงดีประจำวงปี่พาทย์และเป็นที่เลื่องลือไปหลายคั้งน้ำ ครูแจ้จึงมีสายเลือดศิลปินอยู่ในตัว ประกอบกับความสนใจใฝ่รู้ทำให้ได้วิชาขับร้องและขับเสภาโบราณจากครูดีหลายท่านก่อนที่จะสูญหายไป

เมื่อถึงวัยเล่าเรียน พ่อได้ส่งครูแจ้ไปเป็นลูกศิษย์พระที่วัดโบสถ์ดอนลำแพน วัดข้างบ้าน อยู่กับตาแท้ ๆ ของตน หลังครูแจ้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียน

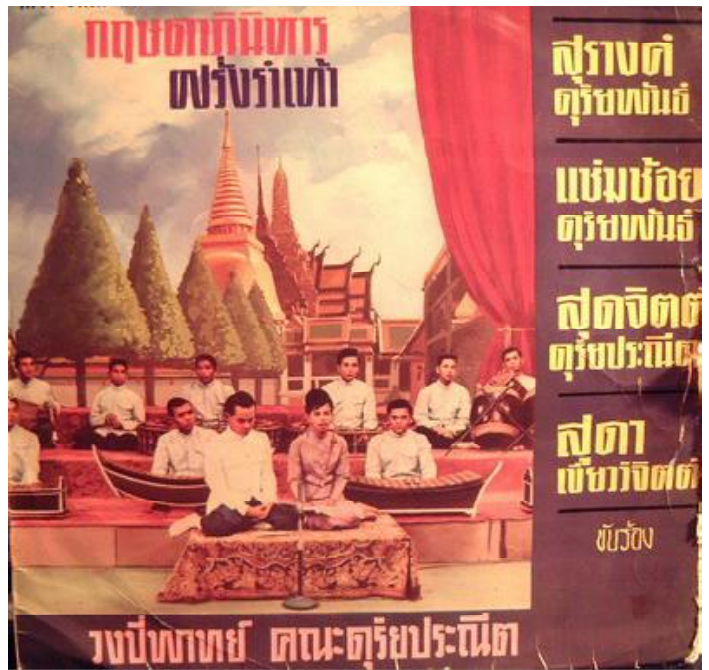

วัดไชยนาธาราษฎร์ วัดนี้อยู่ไม่ห่างบ้านครูแจ้สัก และยังมีเสภาหงส์ที่หลายท่านเชื่อว่าเคยเป็นวัดมอญมาก่อน

เนชเนนเนน บระจวบเหมะกะบพขขงครูแจ่งเสยชวตแล่วเม่นน
ครูแคล้ว คล้ายจินดา ครูปี่พาทย์ได้มาขอครูแจ่งจากแม่ไป
อุปการะ และสอนให้เรียนดนตรีปี่พาทย์ โดยเริ่มฝึกฆ้องวง ต่อ
เพลงต่าง ๆ จนออกงานได้ จากนั้นจึงได้หัดร้องเพลงกับครูเฉลิม
คล้ายจินดา ซึ่งเป็นบุตรของครูแคล้ว ครูเฉลิมฝึกฝนอย่างหนักจน
ครูแจ่งสามารถร้องเพลงได้อย่างดี แต่เนื่องจากในสมัยเด็ก ครูแจ่ง
เป็นคนขี้อายจึงไม่ยอมร้องเพลง จะร้องเมื่อถูกบังคับหรือถูกตีเสีย
ก่อน บ่อยครั้งจึงต้องร้องให้และร้องเพลงไปพร้อมกัน และเวลา
ร้องเพลงก็มักจะไปแอบร้องอยู่หลังกลองทัดที่มีขนาดใหญ่เพื่อ
เป็นเครื่องกำบังกาย ทำให้คนฟังต้องมองชะเง้อหาที่มาของเสียง
ครั้นร้องจบก็มักได้รับรางวัลจากคนฟัง ๒-๓ บาททุกครั้งไป

ครูแจ่งเข้ากรุงเทพฯตั้งแต่อายุได้ ๑๖ ปี โดยได้รับการชัก
ชวนจากนายสนธิ โปธิ์หิรัญ ต่อมาเมื่อมีโอกาสได้รู้จักครูสืบสุด ดุริย
ประณีต (พี่ชายอาจารย์สุดจิตต์ ดุริยประณีต) ไปเล่นดนตรีกับวง
บ้านบางลำพู หรือ วงดุริยประณีต ขณะเดียวกันก็เรียนรู้ทางดนตรี
เพิ่มเติมไปด้วยในตัว ซึ่งบ้านดุริยประณีตนี้เป็นตระกูลมอญซึ่งรู้ว่า
ครูแจ่งเองก็มีเชื้อสายมอญเช่นกัน จึงมีความเมตตาใกล้ชิดสนิท
สนมเป็นพิเศษ ถ่ายทอดทางดนตรีและให้โอกาสได้แสดงฝีมือ
เสมอ ๆ เมื่อผู้บรรเลงเครื่องดนตรีบางชิ้นว่างลงหรือไม่มา ครูแจ่ง
จะบรรเลงแทน และสามารถบรรเลงได้ดีทุกหน้าที่ ทั้งเครื่องดนตรี
ประกอบจังหวะจนถึงระนาดเอก และระนาดทุ้ม ในการบรรเลง
แต่ละครั้งได้รับเงินค่าจ้างประมาณ ๔๐-๕๐ บาท ต่อมาได้รับการ
ชักชวนจากครูสืบสุด ดุริยประณีต ให้เข้าเป็นนักดนตรีประจำวง
ดุริยประณีต ต่อมาครูสืบสุด ดุริยประณีต เสียชีวิตลง ครูแจ่งได้
เป็นหัวหน้าวงแทน

นอกจากความสามารถทางด้านดนตรีแล้ว ครูแจ่งยังม
ีความสามารถในการแสดงลิเกด้วย สามารถแสดงได้ทุกบทบาท
ได้แก่ พระเอก พระรอง เสนาอำมาตย์รวมทั้งตัวโกง และมีฉายา

ภาพปกแผ่นเสียง CTR-๒๕๐ "กฤษดาภินิหาร-ฝรั่ง
รำเท้า" จากหน้าปกแผ่นที่ ๑ คีอรัส Hifi CTR-๒๕๐ เป็นภาพ
ถ่ายจากรายการ "คันธรรพศาลา" ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๔
บางขุนพรหม ออกอากาศเมื่อปี ๒๕๐๘ รายนามนักดนตรี จาก
ซ้ายไปขวา ดังนี้

แถวหน้า: นพ.สุพจน์ อ่างแก้ว - สุรางค์ ดุริยพันธ์

แถวกลาง: ครูแจ่ง คล้ายสีทอง (ระนาดเหล็ก) สุพจน์ โตสง่า
(ระนาดเอก ฉายา "ระนาดน้ำค้าง" บิดาของ "ขุนอิน"
จากไหมโรง) แชน กองโชค (ระนาดทุ้ม)

แถวหลัง: อนันต์ ดุริยพันธ์ (กลองแขก) สุดใจ สดศรี (ฉิ่ง) สมชาย
ดุริยประณีต (ฆ้องใหญ่) ชลล ศิลปะ (ฆ้องเล็ก) พจนา ดุริยพันธ์
(ฉาบเล็ก) ชนะ ดุริยพันธ์ (กลองแขก)

ในการแสดงลิเกว่า "อรุณ คล้ายสีทอง" ครั้งหนึ่งครูแจ่งได้แสดง
ดนตรีออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ บางขุนพรหม
มีนายสุพจน์ โตสง่าเป็นผู้บรรเลงระนาดเอก ครูแจ่งได้มีโอกาส
ร้องส่งแทนนักร้องประจำที่ลาหยุดไปกะทันหัน ผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง
ที่ได้ฟังในวันนั้นพอใจมาก และแนะนำให้เรียน
การขับร้องเพิ่มเติม กับครูสุดา เขียววิจิตร ด้วยพร
สวรรค์และการฝึกหัดอย่างถูกวิธีจากครูดี ครูแจ่งจึง
เป็นที่ยอมรับในวงการในช่วงระยะเวลาไม่นานนัก
และต่อมาได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดขับ
ร้องเพลงไทยจากสถานีวิทยุ.ป.ถ.

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ครูแจ่งเข้ารับราช
การในตำแหน่งคีตศิลปินจัตวาหรือตำแหน่งขับร้อง
เพลงไทย แผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลป
การระหว่างนี้ยังพยายามฝึกฝนหาความรู้เพิ่มเติม

ทวารวดีมี (คน) มอญ

สุกัญญา เบาเนิด

ด้วยวารสารเสียงร่ำมัญฉบับที่แล้วเป็นเรื่อง “มอญลำพูน” ผู้เขียนได้หยิบยกเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณคดีของมอญในสมัยทวารวดีไปแล้ว เพื่อไม่ให้เป็นการขาดตอนในฉบับนี้จึงขอพาท่านผู้อ่านผละจากดินแดนล้านนาลงสู่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ภาคกลางของประเทศ เพื่อติดตามร่องรอยของมอญกันต่อ เป็นการสอดคล้องกับวารสารเสียงร่ำมัญฉบับนี้ที่จะนำเสนอเรื่อง “มอญสุพรรณบุรี” ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับทวารวดีอย่างชัดเจน

การฉายภาพมอญในอดีตก็ทำให้ท่านทั้งหลายได้เข้าใจอย่างกระจ่างแจ้งว่ามอญนั้นมิได้เป็นผู้พลัดถิ่น และย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนประเทศไทย แต่วัฒนธรรมของมอญนั้นได้หยั่งรากและเจริญงอกงามในผืนแผ่นดินนี้มาอย่างช้านาน ถึงแม้ทุกวันนี้สถานภาพของมอญคือกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย หรือเป็นเพียงชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่าก็ตาม

ทวารวดีชื่อนี้มีที่มา

ชื่อทวารวดีได้รับการกล่าวถึงเป็นครั้งแรกในพ.ศ. ๒๔๒๗ เมื่อนายแฮมมิล บิด สันนิษฐานว่า “โกลโปตี” ซึ่งเป็นชื่อของอาณาจักรหนึ่งตั้งอยู่ระหว่างประเทศพม่ากับประเทศกัมพูชา ในพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ตามบันทึกการเดินทางของภิกษุเหียนจิ่ง “ทวารวดี” เป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤต^๑ จนกระทั่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ ได้มีโอกาสอ่านจารึกบนเหรียญเงินที่มีผู้พบในโกบริเวณซากเจดีย์ใกล้วัดพระประโทน จังหวัดนครปฐม เหรียญที่กล่าวนี้มีอยู่ ๒ เหรียญ เหรียญหนึ่งเป็นรูปแม่วัวกับลูกวัว อีกเหรียญหนึ่งเป็นรูปพันธุ์พุกษาด้านหลังของเหรียญทั้งสองมีจารึกแบบเดียวกัน ใช้ตัวปัลลวะอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒ มีข้อความว่า “ศรีทวารวดีศุวรูปุณยะ” แปลว่า “บุญกุศลของพระราชาแห่งศรีทวารวดี”^๒ ต่อจากนั้นได้พบเหรียญเงินแบบเดียวกันนี้ที่เมืองอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรีและที่เมืองคูเมือง จังหวัดสิงห์บุรี และเมืองดงคอน จังหวัดชัยนาท^๓ และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้พบศิลาจารึก ๒ ชิ้น ที่วัดจันทิก อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา เป็นฐานบัวรองรับพระพุทธรูปแบบทวารวดี หินทรายแดง จารึกด้วยอักษรปัลลวะ อายุพุทธศตวรรษที่ ๑๒

เบนพรานาสนลเตตราสุตาพาวรรตบเตมะมูรุตมสเสเบยพเทวี...นตาภาคตีมีนาม....” แปลว่า “พระเทวีของเจ้าแห่งทวารวดีทรงบัญชาให้ธิดา...สร้างรูปของพระตถาคต...นี้ไว้”^๔ ชื่อทวารวดีนี้มีชื่อถกเถียงกันต่อมาว่าเป็นชื่อสถานที่ (รัฐ) หรือบุคคล (กษัตริย์รูปเคารพ) จากการวิเคราะห์ในชั้นหลังทำให้ทราบว่าชื่อทวารวดีนั้นน่าจะเป็นชื่อบุคคลมากกว่าชื่อของสถานที่^๕

เท่าที่ผ่านมามีความรับรู้ของคนทั่วไปต่อคำว่า “ทวารวดี” คือชื่อของบ้านเมือง ชื่อของรูปแบบทางศิลปะ และเป็นชื่อยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ กล่าวคือใช้เรียกบ้านเมืองในบริเวณภาคกลางของประเทศไทยระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๕ ว่าแคว้นทวารวดี เรียกศิลปกรรมที่ไม่ใช่แบบขอมว่าศิลปะแบบทวารวดี และเรียกประวัติศาสตร์ยุคต้นในประเทศไทยว่าสมัยทวารวดี^๖ โดยสรุปแล้วทวารวดีก็คือรูปแบบวัฒนธรรมซึ่งเกิดจากการผสมผสานวัฒนธรรมอินเดียกับท้องถิ่นซึ่งมีพัฒนาการมาตั้งแต่ชุมชนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย ร่องรอยหลักฐานของวัฒนธรรมทวารวดี ได้แก่วิหารวัดอุสถานต่าง ๆ ในบริเวณภาคกลางในระหว่างปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๕ ได้แก่จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ปราชญ์บุรี นครนายก และชลบุรี สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พบหลักฐานวัฒนธรรมทวารวดีระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ กระจายอยู่ในบริเวณจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม อุตรดิตถ์ สกลนคร นครพนม อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ส่วนภาคเหนือคือบริเวณจังหวัดลำพูน และเชียงใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๗^๗ วัฒนธรรมทวารวดีนั้นประกอบไปด้วยร่องรอยของชุมชนหรือเมืองโบราณในแถบพื้นที่ภาคกลางที่สำคัญ ๆ ได้แก่เมืองอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมืองนครปฐม โบราณจังหวัดนครปฐม เมืองคูบัว จังหวัดราชบุรี และเมืองละโว้ จังหวัดลพบุรี ตลอดจนโบราณวัตถุสถานต่าง ๆ เช่นสลูปะเจดีย์ พระพุทธรูป เหรียญตรา เครื่องปั้นดินเผา และจารึก

มอญในทวารวดี

ในช่วงสมัยทวารวดีระยะเวลาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๗ หรือประมาณ ๙๐๐-๑,๔๐๐ ปีมาแล้ว ได้ค้นพบศิลาจารึกทั้งหมด ๙๔ หลัก จารึกส่วนมากเป็นภาษามอญ จำนวน ๕๓ หลัก รองลงมาเป็นภาษาบาลี ๒๔ หลัก และสันสกฤตจำนวน ๑๗ หลัก สำหรับเนื้อหาในคำจารึกนั้นภาษาบาลีจารึกคาถาในพุทธศาสนาเท่านั้น เช่น คาถาเยธมฺมา และ คาถาพุทธอุทาน เป็นต้น ส่วนภาษามอญโบราณและภาษาสันสกฤตใช้ประกาศกิจกรรมการทำบุญ แต่

ต่างกันไปตรงที่ภาษาสันสกฤตมีเป็นบวระพิเศษของกษัตริย์และชนชั้นสูง แต่ภาษามอญโบราณใช้กับชนชั้นสูงจนถึงคนสามัญ

ดังที่กล่าวมามีร่องรอยหลักฐานของมอญในวัฒนธรรมทวารวดีที่ชัดเจนก็คือการปรากฏภาษามอญเป็นจำนวนมาก ซึ่งปรากฏศิลาจารึกรูปอักษรปัลลวะเป็นครั้งแรกในบริเวณภาคกลางและภาคใต้ของประเทศไทยที่จังหวัดนครปฐม ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี และนครศรีธรรมราช รูปอักษรปัลลวะเป็นรูปอักษรของประเทศอินเดีย สมัยราชวงศ์ปัลลวะได้แพร่หลายไปทั่วตลอดภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แก่ ไทย พม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน และลาว โดยเฉพาะประเทศไทยได้ปรากฏครั้งแรกในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ เป็นรูปอักษรที่เข้ามาพร้อมกับการเผยแพร่ศาสนาจากประเทศอินเดียทั้งศาสนาพุทธและพราหมณ์

จารึกภาษามอญที่เก่าที่สุดในวัฒนธรรมทวารวดีในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ คือจารึกวัดโพธิ์ร้าง จังหวัดนครปฐม จารึกฐานพระพุทธรูปยืนวัดข่อย จังหวัดลพบุรี จารึกวัดมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช จารึกถ้ำนารายณ์ จังหวัดสระบุรี จารึกเมืองบึงคอกช้าง จังหวัดอุทัยธานี และในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ พบจารึกรูปอักษรปัลลวะกลายเป็นภาษามอญโบราณ ได้แก่ จารึกเสาแปดเหลี่ยม จังหวัดลพบุรี จารึกใบเสมาวัดโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น จารึกหลังพระพิมพ์ดินเผาเมืองฟ้าแดดสูงยาง จังหวัดกาฬสินธุ์ และสถูปดินเผาเมืองทพชุมพล จังหวัดนครสวรรค์ จะเห็นว่าที่กล่าวข้างต้นได้พบทั้งในภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งจารึกไว้ด้วยเรื่องในพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น และยังมีการนิยมสร้างปูชนียสถานและปูชนียวัตถุ มีพระอาราม พระพุทธรูป เจดีย์ โบสถ์ วิหาร และเสนาหส์ เป็นต้น ในเรื่องเสนาหส์นี้ได้ปรากฏในจารึกวัดโพธิ์ร้าง จังหวัดนครปฐม ซึ่งจารึกไว้ว่า

“บริเวณอารามที่มีเนื้อที่ดิน จำนวน ๑๗๐ มีแนวต้นมะพร้าวเป็นเครื่องหมายเขตของอาราม พร้อมด้วยเสนาหส์ ๑ ต้น ภาชนะอาบเงิน พระพุทธรูป และวิหาร ได้เกิดขึ้นจากการกระทำของไต้งทั้งสอง”

เสนาหส์จึงเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของวัดมอญในพุทธศาสนา และคติการสร้างเสนาหส์ก็ยังคงอยู่สืบต่อมาตราบจนทุกวันนี้ นอกจากนี้แล้วข้อความในจารึกยังสะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานทางคติความเชื่ออย่างใหม่ที่แพร่เข้ามานั้น คือ พุทธศาสนา และความเชื่อดั้งเดิมของผู้คนในท้องถิ่นนั้นคือ

จารึกวัดโพธิ์ร้าง พบที่วัดโพธิ์ร้าง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

อักษรปัลลวะภาษามอญ

“ไต้ง”

อักษรมอญภาษามอญปัจจุบัน

ความเชื่อเรื่องผี ในจารึกวัดโพธิ์ร้างได้กล่าวถึง “ไต้ง” (๑๖) คือ บุคคลมีหน้าที่เป็น ผู้นำประกอบพิธีกรรม หรือ เจ้าพิธี นอกจากนี้ กลุ่มคนที่ใช้ภาษามอญนั้นมีการรวมกลุ่มกันเป็นสังคมที่มีระดับความซับซ้อนทางสังคมตั้งแต่ระดับหมู่บ้านหรือเมือง มีระบบการปกครอง เช่นจารึกวัดมหาธาตุเมืองนครศรีธรรมราช และจารึกถ้ำนารายณ์ จังหวัดสระบุรีที่มีข้อความว่า

“รูปจำลอง พ่อมายาแห่งหัวเมืองชั้นนอกผู้งามสว่างดุจ ถ่านไฟที่กำลังลุกโชน” (จารึกวัดมหาธาตุ เมืองนครศรีธรรมราช)

“กุนทรีชนผู้ตั้งอาณัติรอนุราธิประ ได้มอบให้พ่อลุง สีนายระเป็นตัวแทนพร้อมกับชาวเมือง (อนุราธิประ) ร่วมกันจัด พิธีขับร้องพ่อนรำ (เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองปูชนียวัตถุ) ที่ประดิษฐานไว้แล้วในที่นี้” (จารึกถ้ำนารายณ์)

ข้อความภาษามอญในจารึกบางหลักในสะท้อนจารีตประเพณีของพุทธศาสนิกชนในยุคนั้น นอกจากมีการสร้างถาวรวัตถุไว้กับพระอารามแล้ว (จารึกวัดโพธิ์ร้าง) ยังนิยมถวายเครื่อง

เหรียญที่มีชื่อทวารวดี พบที่วัดพระประโทน เมืองโบราณนครปฐม

เทพทาน บัญญัติโดยพระสงฆ์และท้าวบ้านทุ่งพระศาสนาด้วย
ประการต่าง ๆ มีการอุทิศผลบุญที่ได้กระทำแล้วให้กับบุคคลอื่น
ดังเช่นจารึกหลังพระพิมพ์ดินเผาเมืองฟ้าแดดสงยาง จังหวัด
กาฬสินธุ์ พุทธศตวรรษที่ ๑๔ มีเนื้อความว่า

“พระพุทธรูป (พิมพ์ดินเผา) นี้ (ได้สร้างขึ้นเพื่อ) ท่าน
ปิณณะอุปัชฌายาจารย์ผู้มีคุณ (อัน) เลื่องลือไกล”

ส่วนจารึกหลังพระพิมพ์ดินเผานาคูน จังหวัดมหา
สารคาม พุทธศตวรรษที่ ๑๔ มีคำว่า “กมรเตง” ซึ่งเป็นคำภาษา
เขมร ใช้ประกอบพระนามของกษัตริย์ เจ้าเมือง หรือเชื้อพระวงศ์
มีใจความว่า

“บุญอันนี้ในพระ กอมระตาญ (กมรเตง) พร้อมด้วย
พระสหายผู้เป็นสามัญชนได้ร่วมกันสร้างไว้”

การพบจารึกภาษามอญที่มีภาษาเขมร เป็นการแสดงให้เห็น
ถึงการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มคนที่ใช้ภาษามอญ และเขมร ซึ่ง
อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันก็ย่อมให้อิทธิพลซึ่งกันและกัน

ไต้ง (เจ้าพิธีรำผีมอญ) บ้านบางกระดี กรุงเทพฯ

เนรมิตพุทธศตวรรษที่ ๑๗ พบกับกลุ่มจารึกภาษามอญ
ภาษามอญโบราณจำนวน ๗ หลัก ของเมืองหริภุญชัย ในจังหวัด
ลำพูน ได้กล่าวถึงกษัตริย์ผู้ปกครองแคว้นแคว้นอย่างอิสระ มีพระ
นามตามจารึกว่า พระเจ้าสวาวาสิตธิ กกล่าวว่าพระองค์และพระ
ประยูรวงศ์ทรงเลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนา และได้ทำบุญ
กุศลเป็นอันมาก เช่น สร้างพระเจดีย์ พระพุทธรูป พระวิหาร และ
พระอุโบสถ เป็นต้น นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงผนวชเป็นพระ
ภิกษุในพระพุทธศาสนาอีกด้วย ความในจารึกนี้แสดงให้เห็นขัตติย
ราชประเพณีการทรงผนวชของกษัตริย์ในคติพุทธศาสนาฝ่าย
เถรวาท เช่นเดียวกับพระเจ้าอโศกมหาราชแห่งประเทศอินเดีย^{๑๑}

การค้นพบจารึกภาษามอญในวัฒนธรรมทวารวดีนั้นว่าม
มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นสะท้อนถึงความเป็นท้องถิ่นซึ่งเกิดจาก
การผสมผสานกับวัฒนธรรมอินเดียที่เข้ามาพร้อมกับการเผย
แพร่ศาสนาและการค้า ผู้เผยแพร่เหล่านั้นน่าจะได้เรียนรู้ภาษาของ
กลุ่มชนท้องถิ่นด้วย การค้นพบจารึกรูปอักษรปัลลวะบันทึกเรื่อง
ราวต่าง ๆ ไว้ด้วยภาษามอญโบราณหรือภาษาเขมรโบราณน่าจะ
เป็นเครื่องรับรองได้ว่ากลุ่มคนเหล่านั้นมีทั้งกลุ่มที่พูดภาษามอญ
โบราณและภาษาเขมรโบราณ

ภาษามอญในทวารวดี

สะท้อน เชื้อชาติ ชนชาติ หรือ ชาติพันธุ์

จากการค้นพบจารึกภาษามอญเป็นจำนวนมากจึงนำมาสู่
แนวคิดที่ว่าชนชาติมอญนั้นเป็นพลเมืองของอาณาจักรทวารวดี
แต่ก็มีฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าว และไม่เชื่อว่ากลุ่ม
คนที่ใช้ภาษามอญจะเป็นคนที่มีเชื้อชาติหรือชนชาติมอญ
โดยมีคำอธิบายว่าจารึกภาษามอญโบราณทั้งหลายนั้นได้ถูกนำ
เข้ามาพร้อมกับจารึกภาษาบาลีและสันสกฤตซึ่งบันทึกเรื่องราว
ทางศาสนาผ่านเข้ามายังอาณาจักรมอญในประเทศพม่าก่อน
แล้วจึงเข้ามายังทวารวดี กลุ่มชนที่อยู่ในอาณาจักรทวารวดีไม่ว่า
จะเป็นชนชาติใดก็ได้แต่ย่อมจะยอมรับเอาศาสนาและวัฒนธรรม
แบบมอญ^{๑๒} ไว้ด้วย^{๑๓} นั้นหมายความว่าผู้คนในวัฒนธรรม
ทวารวดียังล้าหลังไม่สามารถคิดค้นตัวเขียนแทนเสียงของตนได้
จึงต้องรับภาษามอญ ภาษาบาลี และสันสกฤต จากภายนอกทั้ง
หมด ตลอดจนมีการวิเคราะห์ต่อมาว่า ภาษามอญโบราณนั้นจัด
อยู่กลุ่มภาษามอญ-เขมร (Mon-Khmer) ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับ
ตระกูลภาษามุนฑะ (Munda) ของเผ่ามอญไกลอยด์สาขาหนึ่งที่
อพยพมาจากแถบเทือกเขาหิมาลัยและอพยพเข้าไปในอินเดีย
บริเวณแคว้นพิหารและแคว้นอัสสัม และชนเผ่านี้เป็นบรรพบุรุษ
ของชนชาติที่พูดภาษามุนฑะ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มภาษา

การรวมกลุ่มคนทั้งเชื้อชาติและภาษาในเขตแดนประเทศไทยเป็นกลุ่มคนพื้นถิ่นแต่แรกเริ่ม แต่เป็นคนละพวกกับคนที่ใช้ภาษามอญในปัจจุบัน เพราะเชื่อว่าการสร้างสำนึกของความเป็นชาติพันธุ์มอญ (ethnicity) นั้นเพิ่งเกิดในสมัยหลัง ในช่วงการเจริญขึ้นบ้านเมืองของชาวมอญได้แก่ เมืองสะเทิมและเมืองหงสาวดีทางตอนใต้ของในประเทศพม่า^{๑๖} ซึ่งก็หมายความว่าคนที่ใช้ภาษามอญในทวารวดีไม่ใช่คนมอญนั่นเอง

ในเรื่องนี้ผู้เขียนมีความคิดเห็นที่ต่างออกไป หากพิจารณาข้อความในจารึกวัดโพธิ์ร้างระบุถึง “ไต้ง” เป็นคำภาษามอญซึ่งหมายถึง เจ้าพิธี หรือ ผู้อำนวยพิธี ซึ่งนักแปลและอ่านจารึกมักจะใช้คำว่าคนทรงเจ้า หรือ คนเข้าผี^{๑๗} (ไต้งทำหน้าที่เพียง “ผู้จัดการ” เท่านั้น มิได้ให้ผีเข้าร่าง) สิ่งที่จะสะท้อนผ่านคำว่า “ไต้ง” ก็คือระบบความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับผี ซึ่งหมายถึงผีบรรพบุรุษโคตรตระกูล ผีบ้านผีเรือน พิธีกรรมที่มีไต้งเข้ามาเกี่ยวข้องคือพิธีรำผีมอญ เป็นสัญลักษณ์ในการดำรงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์มอญที่เก่าแก่ เป็นการให้ความสำคัญกับอดีตและประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชนที่แฝงอยู่ในความเชื่อต่ออำนาจศักดิ์สิทธิ์ของบรรพบุรุษที่คอยปกป้องรักษาชุมชน^{๑๘} และครอบคลุม “ไต้ง” จึงเป็นความทรงจำที่คนมอญมีส่วนร่วม การปรากฏคำว่า “ไต้ง” ในจารึกภาษามอญโบราณอายุพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ทำให้เชื่อได้ว่ากลุ่มคนที่ใช้ภาษามอญโบราณในสมัยทวารวดีได้มีการสร้างสำนึกทางชาติพันธุ์เกิดขึ้นแล้ว และได้ส่งผ่านความทรงจำร่วมกันนี้จากรุ่นสู่รุ่น จากกลุ่มชาติพันธุ์มอญในอดีตถึงกลุ่มชาติพันธุ์คน

จารึกภาษามอญบนเสาแปดเหลี่ยม
พบที่ศาลสูงเมืองลพบุรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

มอญในปัจจุบัน ความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษจึงยังคงดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งควบคู่กับการนับถือพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัดของชาวมอญ “ไต้ง” ยังคงเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทหน้าที่ในพิธีรำผีมอญของคนมอญในประเทศไทยและประเทศพม่า ตราบเท่าทุกวันนี้

จารึกพงศาวดารพม่าทั้งหมดจึง देखขสรูปว่า “ทวารวดี” ในช่วงระยะเวลาพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๗ นั้นไม่อาจปฏิเสธการมีอยู่ของมอญได้ ด้วยวัฒนธรรมทางภาษาที่แสดงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์มอญอย่างเด่นชัด รวมทั้งระบบความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับบรรพบุรุษและความเป็นพุทธศาสนิกชนที่เคร่งครัดด้วยล้วนปรากฏเป็นข้อความในจารึกทั้งสิ้น เหล่านี้คืออัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์มอญ ที่ดำรงอยู่ท่ามกลางกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในลักษณะพหุสังคม และเราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทยได้ก่อตัวขึ้นท่ามกลางความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพราะกว่าจะมาเป็นคนไทยนั้นจะต้องผ่านกระบวนการคัดสรรผสมผสานและหลอมรวมทางวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน

เชิงอรรถ

- ¹ หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล, ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ถึงพ.ศ. ๒๐๐๐, กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๕, หน้า ๒๑.
- ² หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖.
- ³ เมธินี จิระวัฒนา, “เหรียญตราเงินเก่าที่พบในประเทศไทยระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๕” นิติสารศิลปากร เล่มที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๔, หน้า ๗.
- ⁴ กรรณิการ์ วิมลเกษม และจิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา, ชื่อ “ทวารวดี” ในจารึกวัดจันทิก, กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๓๒, หน้า ๔๓.
- ⁵ ภูธร ภูมะธน, “ทวารวดี ชื่อขจรชัย? หรือ ชื่อเมือง?” ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๓) หน้า ๑๐๔-๑๑๓.
- ⁶ ศรัศกร วลิลโกดม, สยามประเทศ, กรุงเทพฯ: พิษณุพงศ์วันดีเจนเทอริ, ๒๕๓๔, หน้า ๑๔๗.
- ⁷ ภูธร ภูมะธน, “ประวัติศาสตร์ยุคสมัยทวารวดีที่จังหวัดลพบุรี”, สมบัติไทย, กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๒๖, หน้า ๓๓.
- ⁸ นพชัย แดงดีเลิศ, จารึกทวารวดี: การศึกษาเชิงอักษรวิทยา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๒, หน้า ๓๐-๓๑.
- ⁹ กองแก้ว วีระประจักษ์, “มอญในจารึกภาษามอญ”, ศิลปากร ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๑ (มี.ค.-เม.ย. ๒๕๓๒) หน้า ๒๑.
- ¹⁰ กองแก้ว วีระประจักษ์, เรื่องเดิม, หน้า ๒๒.
- ¹¹ กองแก้ว วีระประจักษ์, เรื่องเดิม, หน้า ๒๒-๒๖.
- ¹² ชูชีพ เบียดนอก, ชื่อภาษากับชนชาติบอกได้หรือว่าทวารวดีเป็น “มอญ”, ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ย. ๒๕๒๔) หน้า ๓๔.
- ¹³ ผาสุก อินทวาท, สุวรรณภูมิจากหลักฐานทางโบราณคดี, กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๔, หน้า ๔๕-๔๖.
- ¹⁴ จีวรพรรณ ประจวบเหมาะ, “บทบาทแนวทางการศึกษาชาติพันธุ์ข้ามยุคสมัยในสังคมไทย” ในว่าด้วยแนวทางการศึกษาชาติพันธุ์ (กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, ๒๕๔๗) หน้า ๔.
- ¹⁵ จีวรพรรณ ประจวบเหมาะ, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙-๑๑.
- ¹⁶ อดิสา สาระยา. ทวารวดี ต้นประวัติศาสตร์ไทย, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, ๒๕๔๕, หน้า ๒๖-๒๗.
- ¹⁷ กรมศิลปากร, “จารึกวัดโพธิ์ร้าง” จารึกประเทศไทยเล่ม ๒ อักษรปัลลวะอักษรมอญ พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๑, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, ๒๕๒๙, หน้า ๓๓.
- ¹⁸ ปราณวิรัชเทศ, “พิธีรำผีถวายเจ้าพ่อเจ้าแม่ของชาวมอญที่บ้านเว้ชาวอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”, ดำรงวิชาการ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-ธันวาคม) ๒๕๔๖, หน้า ๕๙-๖๔.

จากวัดป่าเลไลยก์ ถึงวัดสนามไชย “มอญน้อย” ได้ซ่อมสร้าง

วสันต์ เทพสุริยานนท์

นักโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรีกรมศิลปากร กระทรวง วัฒนธรรม

มอญในประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นแม้จะไม่ได้รับการกล่าวถึงมากนัก เพราะที่ผ่านมาการเขียนประวัติศาสตร์ของจังหวัดยังยึดโยงอยู่กับประวัติศาสตร์ชาติและราชวงศ์ อย่างไรก็ตามยังคงมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ “มอญ” ปรากฏอยู่ในเอกสารทางประวัติศาสตร์เพื่ออธิบายเหตุแห่งการเกิดขึ้นของเมืองและสิ่งก่อสร้างสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีที่มักใช้กล่าวอ้างกันอยู่เสมอ ดังข้อความใน พงศาวดารเหนือ ตอนหนึ่งว่า

“...ขณะนั้นพระเจ้ากาแตเป็นเชื้อมาแต่่นเรศร์หงสาวดีได้มาเสวยราชสมบัติแล้วมาบูรณะวัดโปรดสัตว์วัดหนึ่ง วัดภูเขาทองวัดหนึ่ง วัดใหญ่วัดหนึ่ง สามวัดนี้แล้ว จึงให้**มอญน้อย**เป็นเชื้อมาแต่พระองค์ออกไปสร้าง**วัดสนามไชย** แล้วมาบูรณะ**วัดพระปาเลไลยก์**ในวัดลานมะขวิด แขวงเมืองพันธุมบุรีนั้น ข้าราชการบูรณะวัดแล้ว ก็ชวนกันบวชเสียสองพันคน จึงขนานนามเมืองใหม่ว่า เมืองสองพันบุรี แล้วพระองค์จึงยกนาเป็นส่วนสัดวัดไว้พระองค์อยู่สิริราชสมบัติ ๔๐ ปี จึงสวรรคต จุลศักราช ๕๖๕ ปี ขาลเบญจศก...”

ลวดลายปูนปั้นบนโบราณสถานวัดสนามไชย

โบราณสถานในวัดสนามไชย

จากข้อความตอนดังกล่าวได้ระบุชื่อบุคคลไว้ ๒ ชื่อที่สำคัญ คือ “พระเจ้ากาแต” และ “มอญน้อย” ซึ่งจากเนื้อความคงสันนิษฐานได้ว่าทั้งสองท่านเป็นมอญมาจากเมืองหงสาวดีที่มีจิตกุศลในพระศาสนา ด้วยการบูรณะวัดและสร้างวัดอันเป็นกุศลจิตที่สืบทอดสู่ลูกหลานมอญมาตราบปัจจุบัน

แม้วัดสำคัญ ๓ วัดแรก คือ วัดโปรดสัตว์ วัดภูเขาทอง และวัดใหญ่ที่พระเจ้ากาแตโปรดฯให้บูรณะนั้น มีอาจสันนิษฐานได้ว่าอยู่แห่งหนตำบลใดกันแน่ แต่วัดที่มอญน้อยซึ่งเป็นเชื้อพระวงศ์ของพระองค์ที่มาสร้างและบูรณะนั้น นักวิชาการต้องถินส่วนใหญ่เชื่อว่า คือ **วัดสนามไชย และวัดป่าเลไลยก์** ที่เป็นวัดสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

วัดสนามไชยปัจจุบันเป็นวัดร้าง อยู่ที่ตั้งตำบลสนามชัย อำเภอมะนัง มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญได้แก่ เจดีย์ประธานขนาดใหญ่ ซึ่งยังคงปรากฏลวดลาย ปูนปั้นที่เชื่อว่าเป็นศิลปกรรมในช่วงอยุธยาตอนต้น ส่วนฐานเจดีย์มีหลายเหลี่ยม แต่ที่สำคัญคือยังสืบทอดอิทธิพลสถาปัตยกรรมแบบทวารวดี คือ การสร้างเสาประดับสลัห่อสี่เหลี่ยม ซึ่งหากเป็นเจดีย์สมัยทวารวดีจะนิยมประดับด้วยลวดลายปูนปั้นและพระพุทธรูปในท่าประทับนั่งหรือ

โบราณสถานในวัดสนามไชย

ย่นบางแสดงธรรม มรณกรรมว่านจะมรณเบียงคตเตยรชบ บระ
กอบด้วยซุ้มพระประจำด้าน ส่วนพื้นลานประทักษิณปูด้วยอิฐ

ด้านหน้าเจดีย์ประธานทางทิศตะวันออกเป็นวิหารขนาดใหญ่และมีอุโบสถด้านหลังทางทิศตะวันตก ซึ่งเป็นการจัดแผนผังศาสนสถานที่ยึดในชวงอยุธยาตอนต้น โดยรอบยังรายล้อมไปด้วยเจดีย์รายที่มีรูปทรงและขนาดต่าง ๆ กันหลายสิบองค์ที่น่าจะสร้างขึ้นมาในระยะหลัง

จากการขุดศึกษาทางโบราณคดีของสำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี เมื่อปี ๒๕๔๗ ได้กำหนดอายุเปรียบเทียบจากชิ้นส่วนภาชนะดินเผาของแหล่งเตาบ้านบางปูนที่พบในชั้นดินล่างสุด ซึ่งเป็นแหล่งเตาเผาโบราณในจังหวัดสุพรรณบุรี และมีการกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์แล้วว่า วัดสนามไชยน่าจะมีการสร้างมาแล้ว ตั้งแต่ช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๘-๑๙ นักประวัติศาสตร์โบราณคดี เชื่อว่าวัดสนามไชยคงจะเป็นวัดสำคัญของแคว้นสุพรรณภูมิในอดีตที่มีการใช้งานมาอย่างต่อเนื่องตลอดสมัยสุพรรณภูมิที่รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรอยุธยาแล้ว

กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๔ และประกาศระวางแนวเขตในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๗๗ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ เนื้อที่ ๖ ไร่ ๕๐.๒๕ ตารางวา และในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๔๐ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๒ เนื้อที่ ๕๑ ไร่ ๖๕ ตารางวา

วัดสำคัญแห่งต่อมาที่มอญน้อยมาบูรณะ คือ วัดลานมะขวิด ที่มีพระป่าเลไลยก์ประดิษฐานอยู่ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าน่าจะเป็นวัดป่าเลไลยก์วิหารในปัจจุบัน ซึ่งเป็นวัดที่สำคัญ ใครมาเยือนสุพรรณบุรีก็มักจะแวะเวียนมานมัสการองค์หลวงพ่อดโตเสมอ

หลวงพ่อดโตพระป่าเลไลยก์ที่มอญน้อยมาบูรณะนั้น กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงวินิจฉัยไว้ในหนังสือ ตำนานพระพุทธรูปเจดีย์ว่า

“...พระพุทธรูปป่าเลไลยก์องค์ใหญ่ที่เมืองสุพรรณบุรี เดิมก็สร้างตามแบบทวารวดี เป็นปางประทานปฐมเทศนา ครั้นนานมาหักพัง มาปฏิสังขรณ์ในสมัยลังกาวงศ์จึงแปลงเป็นพระป่าเลไลยก์...”

จากข้อวินิจฉัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอิทธิพลศิลปะแบบทวารวดีจะยังมีสืบทอดต่อมาในระยะหลังแม้จะเป็นแคว้นสุพรรณภูมิแล้วก็ตาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาความรู้ในเชิงช่างที่สืบทอดต่อกันมาก่อนที่จะแปรเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงในระยะต่อมา

วัดป่าเลไลยก์มีการบูรณะครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โดยเฉพาะตัวพระวิหารที่สร้างครอบหลวง

โบสถ์มอญ วัดป่าเลไลยก์ ก่อนการบูรณะ

โบสถ์มอญ วัดป่าเลไลยก์ หลังการบูรณะ

พ่อดโตหรือพระป่าเลไลยก์ไว้ ดังปรากฏตรามหามงกุฎที่หน้าบันในปัจจุบัน และกรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๓๗๑๐ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๔ และราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ หน้า ๕๕ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๗

แม้เวลาจะผ่านมาอย่างยาวนานมอญน้อยและหลวงพ่อดโตพระป่าเลไลยก์ก็จะยังคงสัมพันธ์กันอยู่ต่อไปทั้งในเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานที่ยังคงปรากฏวิหารมอญน้อยตั้งอยู่ทางด้าน ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของวิหารหลวงพ่อดโตพระป่าเลไลยก์ปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาหากเชื่อว่า “มอญน้อย” ที่ปรากฏชื่อในพงศาวดารเหนือเป็นชาวมอญที่สืบเชื้อสายมาจากมอญกรุงหงสาวดีจริงแล้ว ก็คงเชื่อได้ว่าวัดสนามไชยและวัดพระป่าเลไลยก์เป็นวัดที่มอญน้อยสร้างและบูรณะ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ชาวมอญที่เป็นพุทธศาสนิกชนผู้เคร่งครัดได้ยึดถือปฏิบัติสืบมาจนปัจจุบัน

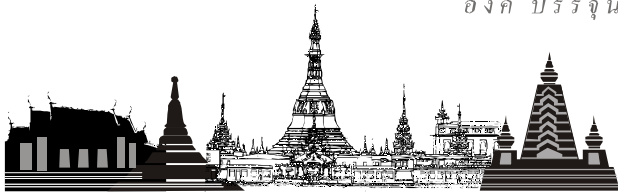
เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการ
อำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **วัฒนธรรมพัฒนา การทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสุพรรณบุรี.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๔. หน้า ๑๗๓.

ศิลปากร, กรม. **ทะเบียนโบราณสถานในเขตหน่วยศิลปากรที่ ๒.**
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมพันธ์ จำกัด, ๒๕๒๔. หน้า

ศิลปากร, กรม. **พงศาวดารเหนือ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระพิมลธรรม, ๒๕๑๖, หน้า ๔๑.

วัดทุ่งเขิน

ถนนสายหลักกรุงเทพฯ-สุพรรณ พาเรามุ่งไปสู่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อเข้าใกล้ มองเห็นพระอุโบสถของวัดทุ่งเขินเด่นชัดแต่ไกล รายรอบวัดแวดล้อมด้วยทุ่งนาสลับไม้ผลยืนต้นเขียวใส่วสันที่ต้งอยุ่ในหมู่ที่ ๑๒ บ้านทุ่งเขิน ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๔ ไร่ ๒ งาน วัดทุ่งเขินเป็นศูนย์กลางของผู้คนบ้านใกล้เคียง เช่น บ้านโพรงมะเดื่อ บ้านหนองโพธิ์บ้านหัวสะพาน บ้านช่อชนก บ้านปากคอก บ้านบัวขาว บ้านหนองวัลย์เปรียง บ้านหนองชัน บ้านสะพังเขิน และบ้านรางเทียน* ต่างใช้ศาสนสถานแห่งนี้เป็สถานที่สร้างบุญสร้างกุศลและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

“เขิน” ในที่นี้มีเสียงพ้องกับ “เขิญ” ที่แปลว่า จน แร้นแค้น แต่เขินที่เป็นชื่อของวัดและเป็นชื่อเดียวกันกับชื่อหมู่บ้านแปลว่า “ต้นสิ่งที่ติดให้เคลื่อนไป” อันมีต้นตอสืบเนื่องมาตั้งแต่การกำเนิดเกิดขึ้นของหมู่บ้านเมื่อร่วมร้อยปีที่ผ่านมา ขณะนี้ชาวบ้านและคณะสงฆ์วัดทุ่งเขินได้ร่วมมือกันเตรียมการจัดงานฉลองวัดครบรอบร้อยปีที่กำลังจะมาถึง

ชาวบ้านและพระสงฆ์ช่วยกันก่อสร้างโบสถ์ (หลังเก่า)

เมื่อราวปี พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๕๑ ชาวมอญจากบ้านดอนกระเบื้อง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน ๔-๕ ครอบครัว ได้อพยพครัวเรือนเพื่อหาแหล่งที่ดินทำกินแห่งใหม่ เดินทางกันมาด้วยวัวเทียมเกวียน มุ่งหน้าไปทางทิศเหนือ ตั้งใจจะไปลงหลักแหล่งยังบ้านดอนสำโรง* ขบวนเดินทางผ่านเส้นทางอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผ่านบ้านทะเลบก และบ้านหนองพูกนก จนล่องเข้ามาในเขตพื้นที่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เกวียนเล่มนำขบวนเกิดติดหล่มโคลน จุ้หมิ่น (อจฺจุมิณ) จุ้เหม็ง (อจฺจุณ) จุ้ซัว (อจฺจุ) หัวหน้าขบวนอพยพและผู้ร่วมขบวนมาต่างช่วยกัน ทั้งลากทั้งเข็นจนอ่อนแรง แม้จะได้ขอแรงชาวบ้าน จำนวนมากมาช่วยกันเข็นแล้วแต่ก็ไม่สามารถนำเกวียนขึ้นจากหล่มโคลนและเดินทางต่อไปได้ เมื่อมืดค่ำลง ขบวนผู้อพยพทั้งหมดจึงต้องล้อมเกวียนพักแรมตรงที่ติดหล่มนั้น ตกกลางคืนมีเจ้าที่เจ้าทางมาเข้าฝันจุ้หมิ่นว่าให้อยู่เสียที่นั่น ด้วยหนทางข้างหน้าเป็นที่ลุ่มและมักถูกน้ำป่าท่วมเสมอ รุ่งเช้าจุ้หมิ่นจึงหารือกับชาวบ้านที่ร่วมขบวนมาด้วย ที่สุดจึงตัดสินใจลงหลักปักฐานจับจองที่ทำกินยังบริเวณนั้น ช่วยกันหักล้างถางพง บุกเบิก

ภาพวัดทุ่งเขินเมื่อราวปี ๒๕๐๐ โบสถ์หลังเก่าที่เห็นในภาพ ปัจจุบันรื้อทิ้งแล้ว เนื่องจากโครงสร้างชำรุด และได้สร้างหลังใหม่ตั้งเียงที่เดิม

ต่อมาจุฬาริหมื่น จุฬาริหมื่น และ จุฬาริขั้ว ได้ร่วมกันสร้างวัดขึ้น โดยมี นายพุด ลำเนียงแจ่ม เป็นผู้บริจาคที่ดิน ชาวบ้านได้ขนวัสดุการ ก่อสร้างมาจากวัดรางไฟใหม่ซึ่งเป็นวัดร้าง สถาปนาวัดในระยะแรก เป็นวัดขนาดเล็กหลังคาทึบสูงและศาลาการเปรียญล้วนมุง ด้วยแฝก ในปัจจุบันหมู่กุฏิเสนาสนะสงฆ์ภายในวัดปลูกสร้าง ด้วยไม้และคอนกรีตเป็นอาคารถาวร มีความสวยงามตามรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยและมีกลิ่นอายของศิลปะมอญอยู่หลาย แห่ง ได้แก่ หลังคาห่อระฆังทรงมณฑปที่ให้สีสันแบบมอญ กำแพงแก้วรอบพระอุโบสถเป็นรูปหงส์ปูนปั้นลอยตัวขึ้นเรียงแนว เชียงซ้อนกันตลอดแนวกำแพงนั้บร้อยตัว รวมทั้งวิหารที่กำลัง ก่อสร้าง ลักษณะหลังคาวิหารออกแบบให้มีสัดส่วนและรูปทรง แบบเจดีย์มอญ ประดิษฐานพระพุทธรูปแบบมอญ ท่านเจ้า อาวาสยังเล่าให้ฟังว่า ท่านเป็นคนบอกให้ช่างเขียนแบบให้ได้ แบบมอญ ครั้งแรก ๆ รูปทรงสัดส่วนไม่ถูกต้อง ต้องแก้ไขอยู่หลาย ครั้ง ที่ต้องพิถีพิถันอย่างนี้ก็เพื่อเตรียมฉลองวัดในวาระที่วัดทุ่งเขิน แห่งนี้มีอายุครบ ๑๐๐ ปี ในปี ๒๕๕๑^๕

ลำดับเจ้าอาวาสปกครองวัด ตั้งแต่เริ่มสร้างวัด-ปัจจุบัน
มีทั้งสิ้น ๑๐ รูป ดังนี้

๑. พระอาจารย์ดุษฎี
๒. หลวงปู่ฮ็อก
๓. หลวงปู่๊ะ
๔. พระอาจารย์คเณศ
๕. พระอธิการกรัต
๖. พระอธิการพิพัฒน์ (แลบ)
๗. พระอธิการปรีชา (เว้) อินทาทิ
๘. พระปลัดประสิทธิ์ ภทฺทโก
๙. พระมหาประทีป นาควโร
๑๐. พระสมห์บุญมี ธมฺมสาโร (บุญมี เสี่ยงโสม)

ผู้เขียนรู้สึกสะท้อนลึก ๆ ที่ได้รับรู้ว่าคณะสงฆ์และชาวบ้านบ้านทุ่งเต็นกำลังเตรียมการจัดงานฉลองวัดครบหนึ่งร้อยปี ในระยะเวลาอันใกล้นี้ซึ่งตัวเลข “๑๐๐” กำลังเป็นที่นิยมกันมาก เพื่อยืนยันความเก่าแก่และมีเรื่องราวความเป็นมาของอาคารสถานที่ในเมืองสุพรรณ ได้แก่ **สามชุกตลาดร้อยปี** และ **ตลาด ร้อยปี ศรี ประจันต์** เป็นต้น

ใจหนึ่งปลาทปลั้งที่พบว่าวัดในชุมชนมอญเล็กๆ แห่งนี้
ยังมีตัวตบและหางสีธงแดงเบดกคระท่ามกคางซบซบซาวไทย

วิหารประดิษฐานพระพุทธรูป หลังคาทรงเจดีย์มอญ (กำลังก่อสร้าง)

หอรขง เรือนยอดดฎฎาการที่มีสี่ล้น
ตามลักษณะคิลปะมอญ

ประเพณีการบวชนาคของชาวมอญบ้านทุ่งเข็น ในอดีตจะแต่งกายก่อนวันบวชด้วยการห่มสบู่ ทุ่งผ้าม่วง ทัดดอกไม้ แต่งหน้าทาปาก การปลงผมบวชจะทำให้รุ่งเช้าวันบวช เช่นเดียวกับชาวมอญทั่วไป (ปัจจุบันที่บ้านทุ่งเข็นหาหายากแล้ว) ที่แปลกกว่าชาวมอญบ้านอื่นคือ แม้ในวันบวชยังคงห่มสบู่ไว้ด้านในเสื้อนาค (แบบไทย) ส่วนผ้าผืนเล็ก (ภาพบน) ที่สาว ๆ หรือญาติสนิทปักให้นั้น คนมอญบ้านอื่นใช้ ๒ ผืนผูกติดกัน พาดบนไหล่ขวา แต่ชาวมอญบ้านทุ่งเข็นใช้คลุมศีรษะขณะเดินแห่ (ภาพล่าง)

สำเนียงสุพรรณ ลุงธนพร (ตี) เล่าว่าสมัยที่ลุงเป็นเด็กหากพูดภาษาไทยในบ้านจะถูกผู้ใหญ่ตบปากทันที คนรุ่นลุงจึงยังพูดฟังอ่านเขียนภาษามอญกันได้อยู่

อีกใจหนึ่งกลับรู้สึกห่อเหี่ยวแห้งแล้ง เมื่อกลับมาทบทวนดูว่า เพียงแค่ระยะเวลาหนึ่งร้อยปีที่ผ่านมาจนถึงวันนี้ วันที่วัดและชุมชนกำลังจะจัดงานฉลองวัดครบหนึ่งร้อยปี วัดและชุมชนต้องสร้างหงส์และเจดีย์มอญขึ้นมา เป็นสัญลักษณ์ของความมอญขึ้นประกาศความเป็นมอญ แทนขนบธรรมเนียมและสำเนียงมอญที่เคยรุ่งเรืองก้องทั่วทั้งบ้านเรือนและชุมชนในอดีต ซึ่งนับว่าน่าเสียดายเพราะหากจุดเริ่มต้นของบรรพชนมอญเมื่อร้อยปีที่แล้วต่ำกว่าระดับน้ำทะเล ๑ เมตรเพียงเล็กน้อย ๑.๑๑ เมตรเท่านั้น

การตกแต่งศาลาด้วยต้นไม้ ผลไม้ และธงทิว ๑,๐๐๐ ผืน และ ธรรมมาสน์ตามแบบการเทศน์มหาชาติอย่างมอญ

วันนี้ผู้เขียนยังพูดคุยกับคุณลุงคุณป้าด้วยภาษามอญแบบกระต่อนกระแท่น เพราะคุณลุงคุณป้าเหล่านี้ไม่มีใครให้พูดคุยภาษามอญด้วยมานานักหนาแล้ว ถ้าไม่ได้อธิบายแล้วยังมีคนเฒ่าคนแก่อ่านเขียนภาษามอญได้อยู่อีก ๓-๔ คน แต่ละคนล้วนอ่อนแรงโรยรา ไม่เห็นแววว่าใครจะสานต่อ ผู้เขียนจึงได้แต่หวังลึกๆ อยู่เงียบๆ เพียงลำพังว่า ในวันที่วัดทุ่งเข็นแห่งนี้มีอายุมากกว่าหนึ่งร้อยปี วันนั้นจะยังมีคนมอญและสำเนียงมอญก้องกัมก้องทั่วทั้งบ้านเรือนเหมือนวันวาน

เชิงอรรถ

* วัดทุ่งเข็น. (๒๕๕๐). **วัดทุ่งเข็น**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.watthungkhen.org/index.html>. วันที่สืบค้น ๗ กันยายน ๒๕๕๐.

๒ ธนพร สุภัทธธรรม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, องค์ บรรจุน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ ๑๗๓ หมู่ ๑๒ ตำบลทุ่งเข็น อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.

๓ ปัญจะ เกษรสุวรรณ. (ธันวาคม, ๒๕๔๙). พระประธานในอุโบสถ คัดลัทธิอภินิหาร: หลวงพ่อพุทธลาภ บอนบานได้ กราบไหว้เป็นสิริมงคล วัดทุ่งเข็น ต. ทุ่งคอก อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี. คอลัมน์สิริมงคลเกษีวิต. ใน **ลามเศรษฐี**. ๕(๑๑๔) หน้า ๑๐-๑๑.

๔ วัดทุ่งเข็น. (๒๕๓๘). **สุจิตฺตงานปิดทองฝังลูกนิมิต วัดทุ่งเข็น ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๘ มกราคม-๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘**. ไม่ระบุเลขหน้า.

๕ พระสมุห์บุญมี ธมฺสาโร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, องค์ บรรจุน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วัดทุ่งเข็น ตำบลทุ่งเข็น อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.

“หงส์ที่ตามหา” ของพระสมุห์บุญมี ธมฺมसार

กั

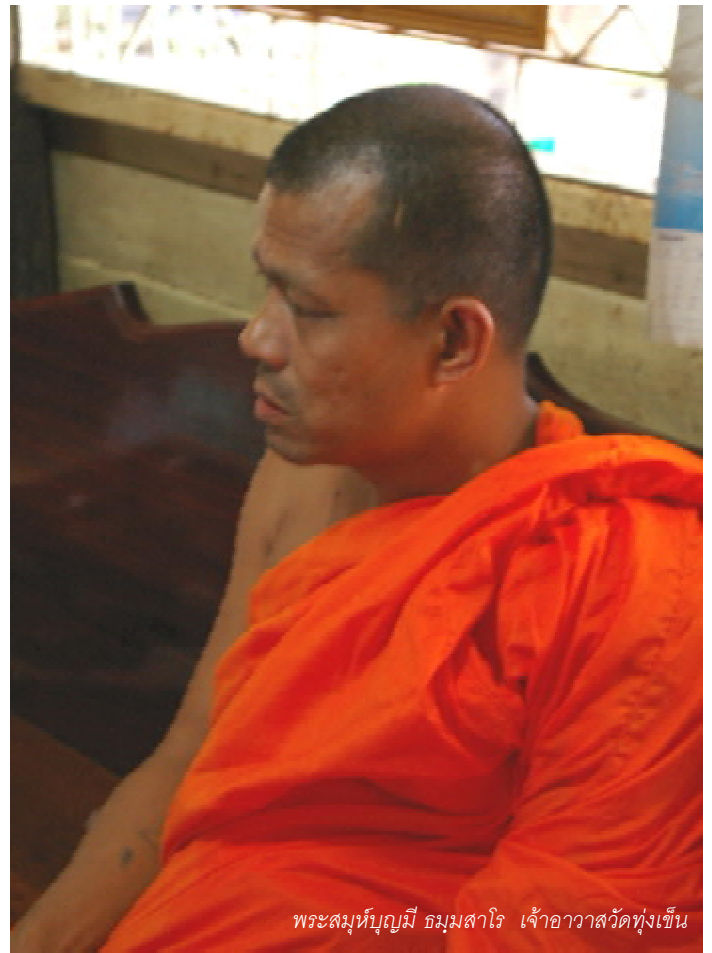
“โออ! อย่างนี้สิหงส์มอญ หาแบบอยู่ตั้งนาน...”

นั่นคือคำพูดของ “พระสมุห์บุญมี ธมฺมसार” เจ้าอาวาสวัดทุ่งเขิน ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เอ่ยขึ้นเมื่อเพื่อนผมถวายหนังสือเล่มสีแดงที่มีหน้าปกเป็นรูปหงส์แก่ท่าน

๒

ไม่ต่างกับนักกับการไปล่าพุนเมื่อครั้งก่อน ที่เรามีข้อมูลเพียงแค่ว่าจังหวัดนี้มีชุมชนมอญเล็ก ๆ แอบซ่อนอยู่ท่ามกลางชุมชนของคนท้องถิ่น เรายังคงต้องถามทางไป “วัดทุ่งเขิน” เช่นเดียวกับการถามทางไปวัดเกาะกลางที่ล่าพุน และก็เช่นเดียวกันที่เมื่อเราไปถึงที่นั่น เราก็พบว่าทั้งวัดเกาะกลางแห่งล่าพุน และวัดทุ่งเขินแห่งสุพรรณ ยังคงมีเรื่องราวของคนมอญอยู่ไม่น้อยเลย

เจ้าอาวาสคือเป้าหมายแรกของเรา การเดินสำรวจวัดจึงเป็นสิ่งแรกที่เราเมื่อไปถึง แต่ก่อนที่จะพบเจ้าอาวาส เราพบว่าบนศาลามีคุณยาย ๓ คนนั่งคุยกันอยู่ เราจึงเดินเข้าไปแนะนำตัวว่าเรามาที่นี่ด้วยเหตุใด และสิ่งที่ทำให้เราสนใจว่าที่นี่ยังคงมีเรื่องราวของคนมอญอยู่ก็คือการที่คุณยาย ๒ ใน ๓ คน ยังคงพูดภาษามอญ ส่วนอีกคนพูดไม่ได้เพราะเป็นคนไทย แต่ก็รู้ภาษามอญหลายคำ ฟังออกแต่พูดไม่ได้เท่านั้น รวมทั้งรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมมอญมากมาย เพราะคุณยายท่านนี้แต่งงานกับคน

พระสมุห์บุญมี ธรรมสาร เจ้าอาวาสวัดทุ่งเขิน

มอญ การพบคุณยายทั้งสามจึงทำให้เราแน่ใจว่าที่นี้ยังคงมีความเป็นมอญหลงเหลืออยู่ เราถามถึงเจ้าอาวาสว่าท่านเป็นคนมอญด้วยหรือไม่ คุณยายบอกว่าไม่แน่ใจ...

๓

ก่อนจะพบเจ้าอาวาสอีกเช่นกันที่เราเห็นว่าการกำแพงโบสถ์ของวัดทุ่งเขินเป็นกำแพง ที่สร้างขึ้นจากประติมากรรมรูปหงส์เรียงรายอยู่โดยรอบ สองข้างของประตูโบสถ์ก็มีหงส์ยืนตระหง่านตราสัญลักษณ์ของวัดก็เป็นรูปหงส์ แต่หงส์ทั้งหลายนี้กลับมีรูป

ป้ายชื่อวัดทุ่งเขิน ด้านหน้าวัด

ของที่ระลึกรูปหงส์ เป็นของแจกในงานเปิดทองฝังลูกนิมิต

ลักษณะที่แตกต่างไปจากหงส์บน ปกหนังสือเล่มแดงที่เพื่อนผมถือมา...

ในที่สุดเราก็พบพระอาจารย์บุญมี เจ้าอาวาสของวัด รวมทั้งพบว่าท่านมีเชื้อสายมอญเพราะแม่ของท่านเป็นคนในตระกูล “ใจซื่อ” ซึ่งเป็นตระกูลมอญเก่าแก่ของที่นี่ ถึงแม้ว่าพระอาจารย์จะพูดมอญไม่ได้ แต่ท่านก็ได้พยายามทำสิ่งต่าง ๆ มากมายเพื่อยืนยันความเป็นมอญของคนทุ่งเขิน ไม่ว่าจะเป็นการพยายามค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และภาษามอญ ความตั้งใจในการฟื้นฟูภาษามอญ และหวังจะให้มีการสอนภาษามอญเกิดขึ้น การเทศน์คาถาพันในงานออกพรรษา ก็พยายามรักษาลักษณะมอญเอาไว้ ด้วยการตกแต่งศาลาเป็น ป่าหิมพานต์จำลอง มีคณะอุบาสกอุบาสิกาสวดรับเทศน์ด้วยภาษามอญ แม้ปัจจุบันญาติโยมจะอ่านและพูดภาษามอญได้น้อย ลงมากแล้ว แต่ก็ยังมีความพยายามจดภาษามอญไว้ด้วยตัวอักษรไทย และนัดหมายซ้อมสวดกันเสมอเพื่อให้ได้สำเนียงมอญ วิหารประดิษฐานพระพุทธรูปเรือนยอดเจดีย์ที่กำลังสร้างก็มีรูปทรงอย่างเจดีย์มอญที่ชัดเจน และที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุดก็คือ การรักษา “หงส์” ไว้ทั้งที่กำแพงโบสถ์และในตราสัญลักษณ์ของวัด รวมทั้งของที่ระลึกของวัดเมื่อคราวจัดงานเปิดทองฝังลูกนิมิต เมื่อปี ๒๕๓๘ ที่ผ่านมา ซึ่งท่านมอบแก่เราก็เป็นรูปหงส์เช่นเดียวกัน

๔

หงส์ของวัดทุ่งเขินมีรูปลักษณ์ต่างจากหงส์แบบมอญ คำพูดของท่านอาจารย์บุญมีที่ว่า “...เออ! อย่างนี้สีหงส์มอญ หาแบบอยู่ตั้งนาน...” ได้สะท้อนให้เห็นว่า “แบบ” ของความเป็นมอญที่ทุ่งเขินได้แปรเปลี่ยนไปจากแบบดั้งเดิมของเมื่อร้อยปีที่แล้ว ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่คนมอญได้เคลื่อนย้ายจากดอนกระเบื้องราชบุรี มาอยู่ที่นี้ แบบหงส์และแบบมอญของวันนี้จึงไม่เหมือนเดิม ซึ่งนั่นก็คงเป็นเพราะทุ่งเขินเป็นชุมชนมอญที่ต้องดำรงอยู่ท่ามกลางคนท้องถิ่นสุพรรณ ทำให้คนมอญต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อที่จะอยู่ร่วมกับคนสุพรรณให้ได้อย่างราบรื่น ลักษณะความเป็นมอญจึงอาจเปลี่ยนรูปไปบ้างดังเช่นแบบของหงส์ที่เปลี่ยนไป

ถึงแม้แบบของหงส์ของที่นี่จะเปลี่ยนไป แต่อย่างไรยังคงเป็นหงส์ เช่นเดียวกับการที่พระอาจารย์บุญมีพูดมอญไม่ได้ รวมทั้งไม่มีต้นแบบหงส์มอญมาใช้ในการออกแบบหงส์ของวัด แต่พระอาจารย์ก็พยายามตามหาหงส์ต้นแบบ และตามหาความเป็นมอญให้กลับคืนมายังทุ่งเขิน...

๕

เรากลับไปวัดทุ่งเขินอีกครั้งหลังจากที่เราแน่ใจแล้วว่าเราจะทำ “เสียงร่ำมัญ” ฉบับ “มอญสุพรรณบุรี” การกลับไปครั้งนี้พระอาจารย์บุญมีเล่าให้ฟังว่า หนังสือเล่มแดงหน้าปกรูปหงส์ซึ่งเป็นเรื่องราวของคนมอญเมืองไทยที่กลับไปตามหารากเหง้าของตนที่มละหม่ง เมืองมอญ (ประเทศพม่า) ที่เพื่อนผมถวายให้ท่านเมื่อคราวก่อนนั้นมีคนขอยืมไปอ่าน จนบัดนี้ยังไม่กลับมาถึงมือพระอาจารย์เลย คราวนี้เราก็เลยถวายเสียงร่ำมัญฉบับก่อน ๆ ให้ท่าน ซึ่งท่านก็บอกว่าจะเอาไปไว้ใน “ห้องสมุดเคลื่อนที่” ที่ท่านกำลังจะสร้างขึ้น

เรื่องของห้องสมุดเคลื่อนที่ทำให้นึกถึงเรื่องหงส์อีกครั้ง หงส์ของวัดทุ่งเขินคือหงส์ที่เคลื่อนที่มาจากต้นกำเนิดเดิม รูปลักษณ์ของหงส์จึงเปลี่ยนไป แต่การเคลื่อนที่ของหงส์ในครั้งก่อนคงจะแตกต่างไปจากการเคลื่อนที่ของห้องสมุด เพราะในวันที่ห้องสมุดของพระอาจารย์บุญมีได้เริ่มเคลื่อน เรื่องราวของความเป็นมอญก็คงจะได้เคลื่อนไปในทุกหนทุกแห่งของทุ่งเขิน และเมื่อถึงวันนั้น หงส์แห่งวัดทุ่งเขินก็คงจะกลับมามีรูปลักษณ์ดังเช่น “หงส์ ที่ ตาม หา” ของพระอาจารย์บุญมีในที่สุด...

မိုးရအာ.....

မွဲအဆက်တဲမွဲအဆက် ကြက်ဝင်မန်ဂါကျင်မံင်္ဂှ် တဲဏ်စိုပ် ကျင် မွဲဝါပွန်ရ၊ နူကီကွပ်တဲကျင်တေံ ပိုတံဂွံလုတ်ပွဲကျင်လပ်ပရု လက်ထက်သိုင်မနုဟံင် ဗိုပြင်သိုင်ဗွာဗကံအနဝ်ရထာတ် ဖျံဂွန် ဖန်ဖက်ပွဲဝ်စးကေတ်ချင်မန်သမိုတဲ ကွပ်ဏ်မွဲး ပိုတံဆက်လုတ် ပါပါအာ နကီတင်နပ်ပန်သတ် ၁-ဗိုပြင်ဗွာတံလးဖန်ဇန် ဇက်စှော် ကျင်ပွာန်ကီချင်သမို ၂-ချင်လီတဲမုမန်ပိုဒးလေင် မုဗွာကေတ်လပ် ခြပ်မန် ၃-မူဟိုတ်ချင်သမိုဂွံလီ ၄-ဘဝသိုင်မနုဟံင်ပွဲချင်ဗကံ အုပ်ဏ်မွဲး လွှာတင်နပ်ဂမၠိုင်တံ ပိုဆက်လုတ်ပါပါ အာမာန်ရေင်။

ချင်သမိုဝွံအတိုင်ဝင်မန်ချုလပ်မွဲး ဗွာဗကံတံကျင်ဗွိုက် ခွံင်မရနုက်ကီပိဝါတဲရ၊ ဆဂးဟိုတ်နူသရဲပွာန်မန်ဒယျံ ပြာပ်ဇော်ကီပြာပ်ဇော်စိုဒ္ဓါလပ်တဲ ဗွာတံဗွိုက်မန်ဟံင်ရိဟံင်ရ၊ ဟိုတ်နူဗွာတံသုင်စောဲဗျူဟာဟံင်လပ်လွှာမန်လေင်ဟိုစမာန်ကီရ ဓိုန်ဂှ်ကီလေင်မန်ပိုတံဝိုတ်ခွံင်သတိမွဲသတ် သဘာဝပွာန် ကျကျင် မွဲဓါဝါတဲမွဲး ချဲဒးပြင်သွာဲကျင်ဗျူဟာမာန်ဏေဝ်ဂှ် မန်ချင်ဆပ် လွှာဗွာတံ ဟံင်ဒးကီရ၊

ပွဲအခိုင်ဂှ် ချင်သမိုလေင်ဒြဟတ်ပွာန်တြံင်မျိုဟ်ခွံင် ဗွဲမဗွဲထေက်ကြိုက်ကီ ဗိုပြင်ခွံင်ဘုမ်တိဍုင်လေင်ခိုဟ်ဗွဲမလောန် လွတ်လက္ကရံ ခွီဒ္ဓါလပ် ဂတမုက်ဂှ်ဗီဒ္ဓါလပ် ဗပိုက်ဒက်လပ်ကွာင် ပန်ထပ်၊ လွတ်စိုတ်ဓါတ်ညးချင်ကွာန်တံလေင် ဓရသဒ္ဓါလွှာသိုင် တွတ် နွံခွံင်ပေင်ပေင်တဲ ထေင်ဂးဗွာတံလုပ်ဟံင်မာန်သုင်သုင်ရ။

ဓိုရ်ကျန်ဗာန်သတိက်သိုင်မနုဟံင်ပွဲချင်ဗကံနူစိုတ် အကြာ AD 1057-1082 တေံ

ဗွဲကျာဗွာတံစကောနဗျူဟာစုစုတြာတ ဗလးဏာ ကောန်ဂုတ် နွံနဂီလာ ကီကမာဲပထဲအကြာဝင်နန်သမိုတဲ ညံင်ရ စုစုတြာတံဂြိုဟ်ကီ သမိုယုတ်ဟုတ်လီလ်စှော်အာအိုတ်ရ၊ သိုင်ဗွာ အနဝ်ရထာ တီဗက်ဂှ် ပွဲသာသ္မာ ၁၆၀၀ AD 1057 ဂိတုဇော် ၁၁ မံက် တဲစုန်ဂှ် ပြင်ရေင်ပျိုန်ပွာန်ဗွဲမဇော်ကီဒြဟတ် မဟံင်ကီ ပွာန်ဂျင် ပွာန်တိုက် ပွာန်စိင်ချေံဂြိုင်ကီဇွက်ကီဇွဲ ဇက်စှော်အာ ကီချင်သမို တတ်ထပ်အာချင်မန်ဗဂေါ ဟံသာဝတီရ၊ အတိုင် ဝင်မန်ဟိုလပ်မွဲး ကျိပ်ပွာန်ဗွာ စိုပ်ကျင်သမို ချုတ်ပွာန် တိတ်ကျင် နူဗကံ ဟံင်အိုတ်ဏီ။

ဟိုတ်နူသိုင်မနုဟံင်ဂစိုတ်လပ် သရဲပွာန်ပြာပ်ဇော် တဲ သရဲပွာန်ဒယျံပြာပ်ဇော်ကီ မွဲဗဲပြာပ်ဇော် မဒ်သမ္ဘာပြာပ် ဇော် မိအာစန်ကီ ကောမိအာစန် မဒ်သရဲ ဒယျံပျူနာလဗုန်ကီ ကြိပ်စိုပ်အာပွဲချင်ဗကံတေံလေင် ပါကျင်ပွဲဒပ်ပွာန်ဗွာတံဗွိုက်ရ၊ မွိုတ်ဓါဝါတဲသွာဲဂှ် တုပ်ကီ ဒပ်ပွာန်ဗွာဓါဝါဒပ်ဗိုရေင်၊ မွိုတ်တံဏ် ဟိုတ်နူကေင်ဒ်ကျင် လပ်ကျိပ်သွိုပ်ပွဲမန်တဲ တင်နပ်ဒွာဲချိန်လုမန်တံ တီလပ် သီဗွိုက်ရ၊ ကေင်ပိုင်ပြီလပ်ကွးပွဲပွာန်မန်ဗွဲမဂြိုင်တဲ သွကီ ကောန်ကွးမူပွဲမန်တံ စိုတ်ဓါတ်စှော်အာမာန်ကီရ။

ဓိုန်ဗွာတံဒြဟတ်ဇော် ဇက်ကျင်ပွာန်ဗွဲမဂြိုင်ကီ ကီလေင် လုပ်ချင်သမိုဟံင်မာန်တဲ သွးဗိုင်လပ်ချင်သမိုဗွဲမလံလ ကီရ၊ သရဲ ပွာန်မန်ပြာပ်ဇော် အဃောဒးဒဏ်ကာဂစိုတ် တေံဂှ် ဟိုတ်နူညး ဆာန်ကွန်ချင် ဂိုင်ကီချင်ကွာန်ဇကုစိုပ်ဘဲတဲ သွကီ တီဒ်ဒ်ပြယာဲ ဗွာတံဆေင်လပ်တဲ ဓိုန်ဒးရာဒဏ် ကီလေင် ဇွဲဇကုဂှ်အာတိုင် စွံလပ်ဗဇိုကွာင်လွတ်ဒိုဟ်ဗွဲသန် တဲ ကီဒ်ခွံင်ကဇွဲခရဲမင်ခွံင် ကွာင်ချင် စိုဒ္ဓါလပ်သွ ဟံင်ကီ ဗွာတံလုပ်ရ၊ လက္ကရံအိုတ်ဂှ် သရဲပွာန်မန်ပါလုပ်လွတ်ဗွာတံဂှ် ကီဂှ်ကီဗွိုတ်ထောံဇွဲတဲ ဗွာတံ လုပ်သမိုဝွံအာရ။

ချင်လီတဲမုမန်ဒးလေင်

ပွဲဂံကီမန်ပိုဒးလေင်ကျချင်ဂမၠိုင်တံဂှ် အလန်ဏ် လေင် ဗွဲမဇော်ကီဒြဟတ် လေင်အာဒွာဲကီစှော်ဇော် ဒးဒင်ဂိ ဓဇောတ် စိုပ်အဆက်စာအဆက်စေက်ဒိုလုဟ်ရ၊ မူဟိုတ်ရောဟိုက် ချင်သမို ဝွံဒ်ချင်မန်တြံတြဟ်ဂြိုင်ကီလီသွာဲတဲ မဟံင်ကီ ယေန်သွာင်အခိုက် ကွာကီ ကပေါတ်ပိုန်ဒြပ်နာနာကီ သိုကီ ကွတ်အရာအိုသို ချိုက်ပေင်တဲဗွဲမလောန်ရ ကျပွာန်အလန် ဏ်ဂှ် ၁-ဒြဟတ်မွိုဟ် ၂-ဒြဟတ်ပိုန်ဒြပ် ၃-ဒြဟတ်ပညာ ရိုဟ်ကွက်ဇော် ပိသတ်ဏ် ဒးယွောံယွောံလပ်ဂြိုင်ကီလီသွာဲတံဂှ် သွတ်ယုတ်ချိန်လုစှော်အာ ဗွဲမဇော်ကီဒြဟတ်ရ၊ ဒြပ်မန်သုင်သုင် ဇေတ်တံတံဂှ်လေင် ဒ်အာဒြပ် ဗွာတံဒိုလုဟ်ညးဂမၠိုင် ပါပါခွံင် ဟံင်ကွးဗူးအိုတ်ဏီရ။

ဒးဒင်လေင်ဒြဟတ်မွိုဟ်မွဲး ဒြဟတ်သရဲပွာန် ကောန် ပွာန်မူကီကွတ်စိစောန်ဂမၠိုင် ခမိသင်မန်ယုင်ရင်လပ် ပိဋကတ်

ပလုပလုဟကုလူဇကု အာတွပညာမူကုကွတစ စောနမ္မုဇ
ဂကောံပွဲဝင်နန်မဟ္တုကီကလောင်မောင်မ တံအိုသို ဒးဒင်လောင်
အာအိုတ်ရ။

ဒးဒင်လောင်အာပွဲပရေင်ပိုန်ဒြပ်မွဲးက ပေတ် ထဝ်
ဩန်မွဲက်ပိုတ်ဗွဲ ကပေတ်ပွာန်မဟ္တုကီလွတ်လက်နက် ဗွဲက်တူ
မဟ္တုကီစိုင်ခေၣ်ကွင်ကွင် မဟ္တုကီကပေတ်ကွတ်တဲ ပုတ်ဂွတ် သောန်
လင်နာနာသတ်တံ ဗွာရုပ်သီကေတ်ဏာအိုတ်အးရ၊ ပ္ဍောင်ကို
ဒးလောင်ဂမ္တိုင်တံၣ် ဒးလောင်အာပွဲယေန်သွာင် ကောံကွတ်အမတ
သုခမတံၣ် ဂိဇဇောတ်ဒိုက်တုကတ်တန် လောင်ပြေဟံမာန်ရ၊
ဟိုတ်ကုရ ပ္ဍဲအမတပညာဂမ္တိုင် မိက်ကွဲရ။ ထွဲဏာကို ဗွဲသောံဗြော
ညိညကီရ၊ အတိုင်လိမ်အာဝင်မန် ပါလိတမဟာထေရ်ရ။ လင်မွဲး
ကပေတ်ကွင်ကွတ်မန်ဂမ္တိုင်တံၣ် အတိုင်သွင်ဏံလူတ်ဗိုကေတ်
မာန်ရ-

ဂကောံဗာတ်ဂမ္တိုင်

ဗာတ်ကဠာ, ဗာတ်ကိုင်, (ဂြင်ဂိတု) ဗာတ်ကေ, ဗာတ်
သွာ် {အတိုင်လိမ်သွင်အသး ဇေန် ၆၁} ဂ်မွဲး ဗာတ်ကဠာ,
ဗာတ်ကိုင်, ဗာတ်ကျာ်, ဗာတ်သွာ်, ဗာတ်ကေ, ဗာတ်ကရေ,
ဗာတ်စွာ်

ဂကောံဖမ်မန်ဂမ္တိုင်-

ဖမ်စိုင်, ဖမ်ဟပ်, ဖမ်ထပ်, ဖမ်အလုံဗို, ဖမ်သိုင်ဗို,
ဖမ်ဒုတြာ်, ဖမ်ကျေပ်, ဖမ်ကျေပ်, ဖမ်ပဏံင်, ဖမ်မန်ဒိုင်။
{လိမ်လျှိုင်တံၣ် ချူလင် ဖမ်မန် ၂၀ ဂကူ} ဖမ်ကနဲ, ဖမ်ခိုက်ကျာ်,
ဖမ်အလုံဗိုပ်, ဖမ်ဒုတြာ်, ဖမ်ဖန်င်, ဖမ်မန်ဒိုင်, ဖမ်မုက်မဲ့,
ဖမ်တွက်, ဖမ်ကျေပ်, ဖမ်ကျေပ်, ဖမ်ဇေိုင်, ဖမ်တမာ်, ဖမ်ထပ်,
ဖမ်ဗတိုင်, ဖမ်ရာဇာပသေက်, ဖမ်ရာဇာဘိသေခ,
ဖမ်ရာဇာဗျူဟာ, ဖမ်ရာဇာသေနီ, ဖမ်သိုင်ဗို, ဖမ်ဟပ် (ဖမ်
စိန်) မွဲးရောင်။

ကွတ်တဲမန်ဂမ္တိုင်

ကွတ်ဝဗုကီဗိသကပ်, ကွတ်သွာဇေ {ဆေင်စိုပ်ကို
ထပက်ဆု ကိုက်ဆု သေဆု} ကွတ်ပည်ပုတ်ဂွတ်, ကွတ်ဗုတ်
ဖျိုတ်, ကွတ်စပ်သောန်, ကွတ်ဒက်သိုင်, ကွတ်ဇန်ထွဲ, ကွတ်
ကွတ်တာန်ဂမ္တိုင်။

ဂကူပည်ဂမ္တိုင် (ပည်မွဲး-ပညာ)

ပည်သောန်, ပည်ဒက်, ပည်ထပ်, ပည်ကရန်, ပည်
ပုတ်, ပည်မောက်, ပည်တံ, ပည်ပေတ်, ပည်ခီ, ပည်သဲ,
ပည်မုတ်, ပည်ခေန်, ပည်ပေန်ဂမ္တိုင်။

ပညာဇိပ်ဂမ္တိုင်

ပညာလေ့, ပညာဒလေ့, ပညာချူလိမ်, ပညာဂြန်ဂဉ္ဇ,
ပညာ ဗေဒေ, {ဗိတ်ပိဗေဒေပန်}, ပညာဂဇမ်ကယျောပ်ယျောပ်
အင်, ပညာကျိုင်ကျိုင် သုဉ်နကျိုင်ကျိုင်ပွဲဝင်နန်ဂမ္တိုင်။

ဗိုရုပ်ဗေင်တံၣ်သွိုင်မန်ဟပ်ပုတ်လင်နူတံၣ်ကဠောံဇောံ
သ္တုန AD 1057-1082 တေ (စုတ်ဂွံသု ၁၇ နတိုင်)

ဒေဝတ်ဗိသု, ဒေဝတ်ဗိနဲ, ပြမေသွင်, ပြမေဩဂမ္တိုင် ပိဋကတ်ပိ

သုတ်,အဘိဓရ်,ဝိနဲ ဒွာမ် ဗွာဗကောံတံၣ်ရပ်သီဏာဒြပ်မန်
ပွဲချင်သဓီအိုတ်အးရ၊ သီကေတ်ဏာသွးဟံက သေ့သွေဟ် ဗွဲင်
ညိညဂ်လောင် စံင်ဗွေင်ထောံ ကိုလောင်အာအိုတ်ရ၊ ကောန်ညးချင်
ကွန်မန်ဟဲဒုတ်တံလောင် ဂစိုတ်ထောံဗွဲမဂ္တိုင်ကွင် ကောန်ပြမန်
ဂမ္တိုင်လောင် ပလီုလင်ဏာဗွဲမရန်ဗိုသ္တုသ္တုတံ ပေင်ချင်ပေင်ကွာန်၊
ဆီဇောပ်ဒြ်ကွင် ဇုပြးပေင်ချင်ရ၊ ဗွာဗကောံတံၣ်ဖျိုက်ဖဲတဲ သွိုင်မန်
ဟပ်ကို သိုကိုညးဇောံ ပွဲဝင်နန် ဂမ္တိုင် ဗွာတံတံင်ဂြဇေက်ဏာဗို
ကိုက်ဗိုကျီ ရပ်ဖျဏာချင်ဗကောံ တေအိုတ်ရ။

သ္တုနတဲ အခိုက်ကွာယေန်သွာင်မန် ကွတ်ဇိုင် ကွတ်
တဲမန် သိုပိဋကတ်ပိ ဗွာတံသီဂိုင်ကေတ်တဲ ဗိုလှဟ် ခေံတံ
ကြီကြီဇာဒွင် ဒြပ်ခေံတံဖျိုတ်ရ၊ မန်ပိုတ်ဟ် ဟိုတ်နဟံမဲ့ ကိုချင်တဲ
ဒြပ်ဇကုဂ် ဒွိအာဒြပ်ညးတုတ်အိုတ်ရ၊ ပ္ဍောင်ကိုဒးဂိ ဂမ္တိုင်တံၣ်
ဂိအလန်ဏံလက်ဇိုဒးကောန်ညိဟ်ဂကူမန်တံ ခုာ်ခုာ်ရ၊ လှဟ်ဂ်
ဇ္ဇာလီုဒြပ်မန် ဇ္ဇာလီုဒြပ်ဗွာဂ် ပါပါဝါတ် တိုန်ရ၊ ကယျိုင်ကယျပ်
မန်ဖျိုတ်တံၣ်လောင် ခေံတံဂစာန် ကိုသေ့ဒွင် ဂြိုက်သုဲကိုပဋ္ဌိအဗု
ခေတ်တိုဏံသွးရ ဟာဟံတိုက် ကိုဂွံသတိအိုတ်ညိ ကဠောမန်တံ။

အတိုင်လိမ်ဝင်မန် ပွဲဝင်ချင်မန်သုဂဏ္ဌာဘမ် ဟိုတ်လင်မွဲး
ဗွာတံပလီုပလင်ချင်မန်သဓီတဲ သရဲပွာန်ဗွာမူယု လက်ဝေါ
ယသုရ မင်မဲ့ပိုင်ပြီလင်ချင်သဓီတဲ အခါကာလ ကလောင်စံဂ်
ထပ်သီကေတ်ချင်မန် ဗဂေါဟံသာဝတီဗွန် သိုကိုကပ္ပသီကေတ်
ဒြပ်မန်မဲ့ဝါဗွန်ရ။

မူဟိုတ်ချင်မန်သဓီဂွံလီလင်

ချင်သဓီဒြဟတ်လောင်ဇောံ တုပညာလောင်ဂြိုင် မူဟိုတ်ဂွံ
ကျဗွာဗကောံရော ယပ်ပိုဗွပ်ရံင်ဟိုတ်ဗိုမွဲး-

၁-ပိုသောံညာတ်ကေတ်ကွးကွးမွဲမာန် မန်ခါချင် ဗဂေါ
ကိုသဓီ ဟံညိသာညးသ္တု၊ ချင်မန်ခါချင်ဝံဇ္ဇာနုကြပ်ညာန် ညးသ္တု
လောန်၊ သဘာဝသတ်ပထဇန် နံအဝီ သိုသးခါလှံမွဲး ပရေင်

ထွေမစုပ ပရေငပုငပယျတဉာက္ကဒြမာနရ၊ ဟုတနူပဏောတ မွဲမွဲက္ကိဒြိတဲ ညးမွဲက္ကိမွဲဟုံရီဗင်ညးသွံ ဟုံဖျေမုက်မတ် ညးသွံ အခါဒးဖျေမုက်မတ်ကိုညးတုဟ်ဖျေမာန် ဒးဖျေ မုက်မတ်ကိုမ္မိတ် ဇကုဖျေဟုံမာန် ခရ်မာနတာဒွာလဝ်။

၂-သိုင်ချင်ဗဂေါဟိုတ်နူအသိုင်ကောန်ဂုတ်ဇကုနွံဒိုင်ပွဲ အနပ်ရထာတဲ ပရေင်ဆက်ဆောံကောံဒွံဒိုင်ကိုအနပ်ရထာ ထေင် ဂးအနပ်ရထာဟုံသွံသွံကိုဇကု။

၃-သိုင်မနုဟပ်လေဝ် ချိန်လျုးပွဲပြယာဲဗွာ။

၄-မ္မိတ်ဇကုကိစ္စဇော် ကွိုင်သရဲပွာန် ဂစိုတ်ဒးသိုဟုံကို ဟိုတ်ဖိုချိုတ်ပျိုတ်။

၅-မ္မိတ်ဇကု ဌိအာမ္မိတ်သွ။

၆-ဘာတ်ဗွဲလဝ်ခမီသင် ၁၂ ကုတဲသဒ္ဓါညးချင်ကွာန် လေဝ် ယအ်စှော်အာ။

၇-တင်နပ်ပရေင်ပျက်ခလုက်ပွဲဇကု ဗွာတံတီဒး။

၈-ချိန်လျအာပွဲပရေင်စန်ဒက် ပရေင်လွီလွတ်သွံပွာ။

၉-အခိုင် ချင်ကွာန်ဇကုဟုံညိုင်ဝတ် ဒုင်လဝ်တဲသွံကိုသွ လဝ်ဂ္ဂုကျ်ဇော်။

၁၀-ဟိုတ်နူချင်ဗဂေါဒွာဒိုင်တဲ ကြတ်ဒုင်ပွာန်ဇမ္မေဝါတ်။

ရံင်ကိုဟိုတ်လွဉ္ဇာ ၁၀ တင်တဲ ချင်သဒ္ဓါသွးကျ ဗွာဟေင် အကောံအရာဗိုဏ် အခိုင်လီလေဝ်ဇ္ဇးဗွာဟုံမာန်ရ၊ သဗိုယင်သွပ် ပွာန်ဟုံထွေးပြးမွဲ ဗွာဗကောံတံင်ဒြိုင်သွေဝ်ဖျေသဗိုမာန်၊ ယင်ညီသာ ကိုဗဂေါပုန်မွဲ မန်တံရုပ်သီထောံသိုဗကောံ လောဲလောဲ မာန်မံင် ရောင် ပွဲခေတ်ဏ်မန်ဒြဟတ်ကြိုင်မျိုဟ်ဒိုင်ကွေံကွေံဏီ မန်သဗို ကျပွာန်အလန်ဏ်ကျပွာန်ပြယာဲလေဝ်ဟိုစမာန်ရ။

ဘဝသိုင်မနုဟပ်ပွဲချင်ဗကောံ

သိုင်မနုဟပ်ဝံ ဗွာတံရပ်ဏာစိုပ်ဗကောံတေံတဲ ဟိုတ် နူဒးမံင် ကြေပ်ဂြိတ်ကို ဟိုတ်နူညတုရာသီဟုံညီသွဟ်ကို ပရေင် ထတ်ယုက် ပရေင်စိုတ်ဓာတ်တုညးချိန်လျအာဗွဲမလောန်ရ။ မုလေဝ်သွက်သွေဝ်သွပဓာန်ဟုံမွဲ မုလေဝ်ချီဒရောင်ဟုံဂွံတဲ ဒးသွ ဒလားဗွဲကိုကျ်ရ၊ ကပေါတ်ပိုန်ဒြပ်မပ္ပံကိုလကံက်စိန် မတ်မ္မိက် ဂျဟ်မးဇော်ဇော်တံင် သွံထောံတဲဒက်ပွန်ကျ် သိုင်ဘုတ်ဘာ စေတီရ၊ ပွဲသက္ကရာဇ်ချင် ၄၂၉ သွာံ ဂိတုခွဲသီ ၂ မံက် တွဲ ဗြဗတံင်သိုင်ကောံမန် စိုပ်ချင်ဗကောံဂမ္တိုင် ပွန်လဝ်ကျ်စေတီ ဇော်မွဲဇကု ရန်တံင်ကိုဓရဗေဓိပက္ခယ ၃၇ တဲ ဒက်ပွန်လဝ် ဗရောတ်ကျ် ၃၇ တွဲ၊ ဒက်ပွန်လဝ်ကျ်ပဋိမာရုပ်ကျ်သွာံဇော် ၃ ဇကု၊ ကျ်နိဗ္ဗာန်သတိက် ၁ ဇကု၊ တွဟ်နမိက်ဝံ ကိုကောန် ဗွဲကြံစဉ်ကတ သွေဝ်တီညာတ် ဒဒ်ဘဝဗိုက်ဗိုကြေပ်ဂြိတ်တဲ ဒက် ပွန်လဝ်ကျ် မွဲမကြေပ်ဂြိတ်ဂ် ဂံဆီကေတ်ဒီလုဟ်ရ။

နက္ခသုဗမနုဟပ်ဝံပုတုတလဝ်နက္ခကုတဗဗေတုမွဲ မ္မုဉ္ဇက ၂ ဟတ်ကို ၁၁ မွေဝံတဲ၊ သွိုင် ၂ ဟတ်ကို ၁၁ မွေဝံတဲ ယင် စုတ်သုဉ္ဇး စုတ်ဝံ ၁၇ န၊ ဗဗေင်ဝံကောန်ပုတ်လဝ် ကိုတံင်ဇော်မွဲ ထေက်ကိုသွးအမ်သင်ကောံကောံရ၊ သိုင်မနုဟပ်ဝံ အတိုင်လိမ် အ္ဗာဝင်မန်ပါလိတချူလဝ်မွဲ ဂွံပွန်လဝ်ကျ်ပွဲချင်ဗကောံ ဗွဲမဂ္တိုင် ဂွေင်ရောင်၊ လိမ်တံင်ပုဂ္ဂိုလ်သိုင်မနုဟပ်လေဝ်နွံဒိုင်မွဲကောံ ဒဒ်ရသိုင်ရာ ဒွာမိက်လဝ် သွကျ်ဂ်လေဝ်ဝံဆီကေတ်ရ။

တုဏ်ပိုဂကုမန်ဂမ္တိုင် ရံင်ကိုသက်သီသာကေဝင်သဗို တတိယဏ်တဲ ကိုဝံသတိကိုဝံနွံကိုဓရညီသာအိုတ်ညီ ညးမွဲကိုမွဲ ရီဗင်ထွေလဘာ်ညးသွံ လွဓရိဟ်ညးသွံ ဗွေတ်မွဲရံင်ဟိုတ် ရံင်ဖိုတဲ ကိုဓရသွးအခေါင်လွဉ္ဇာညးသွံအိုတ်ညီ၊ ဓရသွးအခေါင်ဟုံမွဲ ဓရညီသာလေဝ်ဒြိုင်သွေဝ်ဒိုတ်မာန်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဇကုကိုဇကု

ဟုံညီသာတံင် ဌိအခိုင်အခေါင်ခိုဟ်အိုတ်သွက်သွ သတြိတံ ဂွံလုပ်ကျင်ရောင်၊ မန်ပိုဝေင်ကျင်ပေါဗတိုက်ကိုဗွာတံ ဂြိုင်ကိုအလန်ဒီခေတ်လုဟ် ကျကျင်ဒိုင်ဗွာတံင် ပွဲအခိုင် ဇကုကို ဇကုဟုံညီသာညးသွံလျိုင်ကာလရ။

တုဏ်ပိုတံ တီဒဒ်တင်ဆောတ်ယောင်တောဝ်ဝင် အဆက်ကိုအဆက်တဲ ထေက်ကိုဒးဂွာဲတင်နပ်ကိစ္စဇော် ဒွာဲချိန်လျဒိုင်ပွဲမန်ပိုတံရ၊ မန်ပိုတံင်ဟိုတ်နူပရေင် သွးအခေါင် လွဉ္ဇာညးသွံအောန်တဲ ဓရညီသာလေဝ် နွံအောန်ကိုရ၊ ဂ္ဂုဏ် ပိုတ်ထေက်ကိုဒးဒုင်ဝန်ဒဒ်ဒွာဲမွဲသက်ကိုရ၊ ဓရညီသာ ခုာံဇေတ်ဂ် ဆအယာ်မာတ်ဟိုဂးကေတ် ဟိုတ်ကေတ်သွး ဟုံသေင်၊ မဗီဇဓရ ညီသာခုာံဇေတ်ဂ် ခုတ်ပါ တိတ်ကျင်နူကို ပရေင်မင်မွဲစိုတ်ဓာတ် ညးသွံ သွးအခေါင် လွဉ္ဇာညးသွံ ရီဗင်ညးသွံနနဟုံမင်ကိုညးရီဇကု ကွာ ဟုံဟိုဓရိဟ် ညးသွံ ဟောင်ရ၊ ယင်ဟုံမင်မွဲဗိုသက်ဏ်မွဲ ဓရညီသာ အခိုင်လီလေဝ် ကျီဒြ်ဟုံမာန်၊ သွက်မန်ဂ် ဓရညီသာနွံ တဲမွဲ အရာကိစ္စ အိုသိုအိုင်ဇ္ဇးမာန်ဗွဲဂြိတ်ရ၊ ချင်မန်သဗိုဒွာနူမန် ကိုမန် ဟုံညီသာ ဗွာရုပ်သီဏာရောင်ဂ်ဂိုင်စွဲလဝ် ပွဲကောန်တံင်ကု ပိုတ်အိုတ်ညီ။

သိုင်မနုဟပ်ဝံ ပွဲသက္ကရာဇ်သာသ္မာ ၁၅၇၅ AD 1031 ခါမဂ္ဂအာယုက် ၁၉ ကျီဒြ်သိုင် ပွင်ရင်ချင်ပိုင် ၂၆ သွာံတဲ ဗွာတံရပ်ဏာ မံင်ပွဲချင်ဗကောံပိုင် ၂၅ သွာံ စိုပ်အာယုက် ၇၀ ဂ်စုတိစအာသွင်ရ။ သပ္ပံနူသိုင်မနုဟပ် ဒတောင်သိုင်မရ နက်ကို ၅၇ ဂ်တဲ ဒတောင်တောင်သိုင်မန် ချင်သဗိုခေတ်တတိယ ဒ်ဒတန်မူလသုဝဏ္ဏဘုမ် အဆက်ပိုတ်အာရ။

นิตยานุสาสนี

ฉรรคโณภาณ

พระมหาจุฬารัตน์ ญาณการ

คติคำสอนเป็นคำสั่งสอนที่ผู้เฒ่าผู้แก่ในแต่ละท้องถิ่น ได้ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และ สอนลูกสอนหลานให้ดำรงตนในทางที่ถูกต้องตามจารีต ประเพณีของบรรพชน คติคำสอนจะแฝงไปด้วยข้อคิดที่เป็น ประโยชน์สะท้อนให้เห็นถึงคติความเชื่อ ระบบความคิด และวิถี ชีวิตของกลุ่มชน ประยุกต์ใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

ฉรรคโณภาณ

(แตกเตาะฮ์ เซาะฮ์หล่าย)

คำศัพท์	ฉรรค	(แตก) - ผูก
	โณ	(เตาะฮ์) - เป็น, ได้
	ภา	(เซาะฮ์) - แก้ว, เกลย
	ณ	(หล่าย) - คลาย

ความหมาย ผูกเป็น แก้วได้

เป็นสำนวนที่กล่าววยกย่องบุคคลที่สามารถแก้ไข ปัญหาที่ตนสร้างขึ้นให้ลุกล่วงตามที่ประสงค์ด้วยตนเองได้ มีแนว ทางในการดำเนินชีวิตอย่างมีระบบแบบแผน รู้อะไรคือปัญหา และมีวิธีการที่จะจัดการกับปัญหา นั้นๆ ได้ คือรู้จักเรียนผูกและ เรียนแก้

ฉรรคโณภาณ ฉรรคโณภาณ

(เตาะฮ์กุลฉรรคโณภาณ เตาะฮ์กุลฉรรคโณภาณ)

คำศัพท์	ฉรรค	(เตาะฮ์) - เป็น
	โณ	(กุลฉรรค) - สุนัข, หมา
	ภา	(เจียะ) - กิน
	ณ	(เอ็กจ) - อูจจระ, ชี
	ฉรรค	(กุลฉรรค) - สุก, หมู
	โณ	(เต็กจ) - ดูน, ตัก
	ภาณ	(ชะรวัม) - ตม, โคลน

ความหมาย เป็นหมากรุก เป็นหมูดุนตม

เป็นสำนวน หมายถึงคนชั้นต่ำคือคนที่มีสันดานเลว ทราบ มักจะประพฤติตนที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้นๆ แม้จะถูก อบรมสั่งสอนขัดเถลา เพื่อให้ดีขึ้นเพียงใดก็ตาม เขาก็ไม่ สามารถที่จะพัฒนาตนให้ดีขึ้นได้ เปรียบเหมือนสุนัขขอดที่จะกิน ขี้ไม่ได้ และเหมือนหมูดุนที่จะดุนโคลนตมไม่ได้

ฉรรคโณภาณ ฉรรคโณภาณ

(ตุ้ยหมั่วหลูปดุน กุนแห่ลิเซ่หิมเห่ลิมา)

คำศัพท์	ฉรรค	(ตุ้ย) - โทษ, ความผิด
	โณ	(หมั่ว) - หนึ่ง
	ภา	(หลูป) - เข้า
	ณ	(ดุน) - จับ, เกาะ
	ฉรรค	(กุน) - คุณ, ความดี
	โณ	(แห่ลิเซ่หิม) - จำนวนพัน
	ภา	(เห่ลิมา) - เสีย, เสียหาย
	อว	(อว) - ไป

ความหมาย ความผิดอย่างเดียวเข้ามา ความดีเป็นพันเสียไป

เป็นสำนวนหมายความว่า คนที่อยู่รวมกันหรือเป็น พวกเดียวกัน เมื่อมีผู้ใดผู้หนึ่งในกลุ่มทำไม่ดีหรือทำความเสีย หายเกิดขึ้น ก็พลอยทำให้คนในกลุ่มที่เหลือทั้งหมดเสียหายไป ด้วย

ฉรรคโณภาณ ฉรรคโณภาณ

(ถอมแห่มิชะตาหุ้ย ญาดอญเห่มิจักโก้ว)

คำศัพท์	ฉรรค	(ถอมแห่มิชะตา) - ธรรมชาติ, สภาพ
	โณ	(หุ้ย) - แมลงวัน
	ภา	(ญาด) - เห็น, พบ
	ณ	(อูย) - ของเน่า, ของเหม็น
	ฉรรค	(เห่มิจัก) - หน้า
	อว	(โก้ว) - สดใส, ร่าเริง

ความหมาย ธรรมชาติของแมลงวัน เห็นของเหม็นหน้าสดใส เป็นสำนวนหมายถึงคนที่มีคุณภาพประพฤติดีที่มัก

สอ.บ.ร.บ.ก.ว. สอ.บ.ร.บ.ว.บ.
 (ปะเต๊าะฮ์หุรบกะมาย ปะเต๊าะฮ์ฮายหฺวาด)

(ປະລາວົມປະຫ້ວເກາະຫໍເອິກໍຈະເນິງໂງ)

คำศัพท์ บล๊อค (ปะลาร์ม) - ทำลาย, ทำให้เสียหาย

๓ (เกาะฮั่ว) - หน้

အိတ်သိုင်း (ဇွဲဂ်းဗဲးဗဲး) - နီဗဲး

๖๐ (ชะเมิงญ) - ผู้มีอำนาจ, ผู้เป็นใหญ่

ลวော် (ဟုလၢပ) - လၢဂ, အၢမိၣ်

ความหมาย สนิมทำลายเหล็ก อามิสทำลายผู้มีอำนาจ

เป็นสำนวนหมายถึงคนที่มีความสำคัญตำแหน่งหน้าที่ที่สามารถให้คุณให้โทษกับผู้ใต้บังคับบัญชาและคนรอบข้างได้ ย่อมจะมีคนเข้ามาหาและนำอามิสสิ่งของมากำนัลให้เพื่อหวังแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนต้องการ หากผู้มีความำนาจรับของกำนัลของบุคคลเหล่านั้นก็ต้องตอบแทน ด้วยสิ่งที่เขาเหล่านั้นคาดหวัง ต้องการ เป็นสาเหตุทำให้เกิดอคติการเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ลายความเป็นผู้นำหรือความเป็นผู้บังคับบัญชาของบุคคลนั้นไป เช่นเดียวกันสนิมที่เกาะกินเหล็กทำให้เหล็กเสียสภาพไป

(ปลายต่อมเหฺลือะเกี๊ยะเปี๊ยะเหฺมึะตา)

คำศัพท์ ๖ (พาย) - หลีก, เลี่ยง

3๘ (ต่อมแห้ว) - พวกปล้น

๓๒ (แก๊ะเป๊ะ) - พบ, เห็น

๑๐๐ (แหม่มะตา) - พวงจี้

ความหมาย หลีกพวกปล้น เจอพวกจี้

เป็นสำนวนหมายถึง หนีภัยอันตราย ความยุ่งยาก
ความเดือดร้อนอย่างหนึ่ง แล้วกลับไปกับพบภัยอันตราย
ความยุ่งยาก ความเดือดร้อนซึ่ง เลวร้ายพอ ๆ กันกับครั้งแรก

คำศัพท์ บทอบบิ

(ປະເທັະອ໌) - ເງື່ອ

၇၆

(หฺรฺบ) - รุปร่าง, ร่างกาย

ကွဲ

(กะมาย) - หม้าย

အဲ

(อ้าย) - มรดก

ဝါတ်

(หฺวาด) - ยากจน, ยากแค้น

ความหมาย เชื่อเรื้อนกายเป็นหม้าย เชื่อมรดกยากไร้

เป็นสุภาภิตสอนให้ขยันหมั่นเพียรสร้างสมคุณงามความดี และความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้แก่ตน อย่าคาดหวังหรือรอคอยทรัพย์สินสมบัติมรดกที่จะได้รับ เพราะมรดกอาจจะตกไม่เหลือถึงตนก็ได้ เช่นเดียวกับการที่ทรงรูปกายตนเองว่าสวยสดงดงาม มองไม่เห็นใครที่จะเหมาะสมคู่ควรกับตน คนเช่นนี้มีโอกาสที่จะเป็นหม้ายไร้คู่ครอง เพราะความสวยของเรือนกายย่อมจะคลายและเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลา

ပါင်ဂွန်ဆန်မန် ကမ္ဘောန့်ဂွန်ဆန်ဇကု

(ปัจจัยเกาะฮ์ซานหม่อน กอมโหลนเกาะฮ์ซานเจ๊ะเก๊า)

คำศัพท์ ๖๕

(ปาจัน) - ปาก, ปราศัย

CC

(เกาะฮ์) - นั้

ဆာနို

(ชาน) - รัก

၆၆၃

(หม่อม) - มอญ

ကမ္ဘောဇ

(คอมไลน์) - การงาน, พฤติกรรม

എന്നു

(แจ๊ะเก๊า) - ตัวเอง

ความหมาย ปากบอกรักมอญ แต่พฤติกรรมนั้นรักตัวเอง

เป็นสำนวนหมายถึงคนที่อาศัยเหตุการณ์หรือสถานการณ์
อย่างใดอย่างหนึ่งแสวงผลประโยชน์จากส่วนรวมเพื่อตนเอง
โดยประกาศหรือเสแสร้งแกล้งว่าทำเพื่อส่วนรวม

ทริ แก่นดำ

นิทานมัจฉา

นางกนิษฐ

นานแสนนานมาแล้ว มีหญิงยากจนอนาถาคนหนึ่งอาศัยอยู่ในเมืองอาละวี นางมีชีวิตอยู่ได้ด้วยการขอทานจากชาวบ้าน ที่พักอาศัยนอนอยู่ตามโคนต้นไม้ ต่อมานางเกิดตั้งครรรขึ้น (ในเรื่องไม่ได้กล่าวว่ามีสามี เห็นจะเกิดตั้งครรรขึ้นเอง) เมื่อครบกำหนดจะคลอดนางก็นึกสงสัยว่า บุตรในท้องของนางจะเป็นหญิงหรือชาย นางจึงไปหาปุโรหิตของพระเจ้าอาละวี ขอให้ช่วยทำนายให้ เมื่อนางไปถึงบ้านของปุโรหิตแล้ว นางจึงยกมือไหว้ปุโรหิตแล้วถามว่า

“ข้าแต่อาจารย์เจ้าข้า บุตรในครรภ์ของดิฉันจะเป็นชายหรือหญิงขอได้โปรดอนุเคราะห์แจ้งให้ทราบด้วยเถิด”

ปุโรหิตพิจารณาคุณลักษณะของนางอยู่ครู่หนึ่ง แล้วจึงพูดขึ้นว่า “นี่เณรนาง บุตรของนางเป็นชาย และนับแต่นี้ไปสิบเจ็ดปี บุตรของนางจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน”

“เป็นไปได้อย่างไรเพียงนี้เทียวหรือ ท่านอาจารย์ลูกของดิฉันจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ในเมื่อแม่ยากจนเช่นนี้” หญิงยากจนพูดด้วยเสียงสั่นเครืออย่างไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้

“คอยดูต่อไปก็แล้วกัน เขาจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินของประเทศหนึ่งซึ่งอยู่ริมน้ำ” ปุโรหิตยืนยันอย่างมั่นใจ

เมื่อนางได้รับคำยืนยันเช่นนั้นแล้วก็รู้สึกดีใจมาก กราบลาปุโรหิต กลับมาเมื่อครบกำหนดแล้ว นางก็คลอดบุตรออกมาเป็นชายสมจริงตามที่ปุโรหิตทำนายไว้ นางจึงตั้งชื่อบุตรของนางว่ากัปปาละ นางได้พยายามเลี้ยงดูมาตามประสายากจนกัปปาละอายุได้ ๑๗ กัปปาละจึงพูดกับนางว่า

“แม่ ผมก็โตเป็นหนุ่มแล้ว อยากจะขอลาแม่ท่องเที่ยวเสี่ยงโชคไป เพื่อจะพบเนื้อคู่กับเขาบ้าง”

“อะไรกัน เจ้าคิดจะมีเมียแล้วหรือ ยากจนอย่างเราจะไปหาผู้หญิงดี ๆ ที่ไหนได้ อย่าไปเลยอยู่กับแม่เถิด” ผู้เป็นแม่ห้าม

กัปปาละก็เมื่อยอมพองเสียงมารดา พยายามขอจนวนต่าง ๆ นานาจนในที่สุดเมื่อไม่ได้รับอนุญาตก็พูดอย่างเสียใจว่า

“เมื่อแม่ไม่ยอมให้ไป ก็จะไม่มีชีวิตอยู่ต่อไปอีกแล้ว จะขอลาแม่กลั้นใจตายเสียดีกว่า”

ผู้เป็นแม่ได้ฟังเช่นนั้นก็ตกใจ เกรงว่าลูกจะกลั้นใจตายจริง ๆ เมื่อขัดไม่ได้ก็ต้องยอมอนุญาตให้ไป กัปปาละก็กราบลาแม่แล้ว ก็ออกเดินทางท่องเที่ยวไป จนในที่สุดไปถึงถ้ำแห่งหนึ่ง ก็พบพญานาคซึ่งแปลงกายเป็นชายหนุ่ม กัปปาละจึงถามว่า

“ท่านมาทำอะไรอยู่ที่นี้ หรือว่าบ้านท่านอยู่แถวนี้”

“เราไม่ได้อยู่ที่นี้หรอก เรามาที่นี่ก็เพื่อแสวงบุญ” หนุ่มนาคตอบ

“ท่านจะแสวงบุญอย่างไร โปรดเล่าให้ฉันฟังด้วยเถิด” กัปปาละซักอย่างสงสัย

“เรามาคือลืออยู่บริเวณนี้” หนุ่มนาคตอบ

“ดีละ ฉันจะขอลืออยู่กับท่านด้วย หวังว่าท่านคงจะไม่รังเกียจ และท่านกับฉันก็ควรจะสาบานเป็นเพื่อนกันเสีย ท่านจะเห็นเป็นประการใด”

นาคมานพได้ฟังเช่นนั้นก็เห็นชอบด้วย ตกลงสาบานเป็นเพื่อนกัน เมื่อจำศีลอยู่ด้วยกันเจ็ดวันแล้ว นาคมานพจึงพูดกับกัปปาละว่า

“แน่นอนสหาย เธอจะบอกใครว่าผมจงเทพีในทวีปนี้เลย
เราไม่ใช่มนุษย์ธรรมดาอย่างท่าน เราเป็นพญานาคอยู่ใต้พิภพ
บัดนี้ครบเจ็ดวันแล้ว เราจำเป็นต้องลาท่านกลับไปเมืองพญานาค
แต่ก่อนที่เราจะจากไป จะขอมอบบ่วงนาคพร้อมด้วยมนต์ไว้ให้
กับท่าน เมื่อท่านมีทุกข์ร้อนประการใด ก็ขอให้นึกถึงเราเถิด”

นาคมานพพูดแล้วก็ส่งบ่วงนาคและสอนมนต์ให้ เมื่อ
กล่าวคำอำลาต่อกันแล้ว ทั้งสองก็แยกทางกัน นาคมานพก็แปลง
กายกลับเป็นพญานาคแทรกแผ่นดินลงไปยังเมืองนาคใต้บาดาล
ส่วนกัปปาละก็เดินทางต่อไปยังหิมพานต์

ที่หิมพานต์นั้นมีสระใหญ่โตอยู่สระหนึ่ง ตามปกติจะมี
นางกนิษฐเจ็ดนางลงมาเล่นน้ำในสระนั้น วันที่กัปปาละมาถึงเป็น
เวลาที่นางกนิษฐเจ็ดนางลงมาเล่นน้ำพอดี เมื่อนางกนิษฐแลเห็น
กัปปาละจึงถามว่า

“นายพรวนป่า ท่านมาแต่ไหนจึงบุกรุกมาถึงที่นี่”

ข้าพเจ้าเป็นผู้รักษาสระนี้มาเป็นเวลานานแล้ว นางไม่
รู้หรือหรือ” กัปปาละตอบ

“ท่านว่าเป็นผู้รักษาสระนี้มาช้านาน พวกเราสงสัยนัก
ทำไมพวกเราจึงไม่เคยเห็นท่านเลยละ”

“ก็ข้าพเจ้าไม่ปรากฏตัวให้เห็น นางจะเห็นได้อย่างไร
ละ”

“ที่ท่านว่าท่านเป็นผู้รักษาสระนี้ ท่านจะตอบปัญหา
ของเราได้ไหมละ ถ้าท่านตอบได้ เราจึงจะเชื่อว่าท่านเป็นผู้รักษ
สระนี้จริง ถ้าท่านตอบไม่ได้ก็แสดงว่าท่านโกหก”

“นางจะถามปัญหาอะไรจึงถามมาเถิด” กัปปาละพูด
อย่างเชื่องตัวเอง

“เราจะถามปัญหาเพียงข้อเดียวเท่านั้นคือว่า ในโลกนี้
มีอะไรที่เรียกว่าสิริทั้งสาม จงอธิบายให้เราฟังเถิด”

กัปปาละนั่งนึกอยู่ครู่หนึ่ง จึงตอบว่า

“สิริทั้งสามคือ เวลาเข้าคณทั้งหลายล้างหน้าบัวนปาก
หวิมพาแบ่ง นี่นับเป็นสิริอันหนึ่ง เมื่อตอนเที่ยงวันเวลาที่อากาศ
ร้อนอบอ้าว คนทั้งหลายจึงพากันเอาน้ำอบของหอมประพรมที่
บริเวณอก นี่เป็นสิริประการที่สอง ครั้นตกค้ำก่อนเข้านอน คนทั้ง
หลายก็จะล้างเท้าให้สะอาดหมดจดเสียก่อนจึงจะเข้านอน ก็นับ
เป็นสิริประการที่สาม ปัญหาของนางเป็นเช่นนี้ถูกหรือไม่”

“ถูกแล้ว” นางกนิษฐยอมรับ “เราเชื่อว่าท่านเป็นผู้
รักษาสระนี้จริง แต่ขออย่าได้ทำร้ายเราเลย”

“เราจะจับพวกนางทั้งหมดไป” กัปปาละพูดพลาง
หยิบบ่วงนาคออกมา นางกนิษฐเจ็ดนางแลเห็นบ่วงนาคก็มีความ
หวาดกลัวพากันหนีหลบเข้าไปอยู่ในตอไม้แห่งหนึ่ง กัปปาละเห็น

เช่นนั้นจึงเข้าไปบังคองตอไม้ แลเห็นตอไม้เข้า เขย่งเขย่งขึ้นเคย
อาศัยอยู่

เมื่อเข้าไปในเมืองแล้ว กัปปาละก็ไปหา มารดาเล่า
เรื่องให้ฟังโดยตลอด แล้วนำตอไม้ขึ้นไปถวายพระเจ้าแผ่นดิน
โดยกราบทูลว่า “ขอเดชะ พระราชาอาญาไม่พินเกล้า ข้าพระพุทธ
เจ้าขอถวายนางกนิษฐเจ็ดต่อพระองค์”

“ข้าขอบใจที่เจ้ามีแกลใจพามาให้ แต่นางกนิษฐที่เจ้าพูด
นะอยู่ที่ไหนละ” พระเจ้าแผ่นดินตรัสถาม

“อยู่ในตอไม้ที่พระพุทธเจ้าข้า” กัปปาละกราบทูล

พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรดูตอไม้ก็ไม่มีนางกนิษฐ
ก็ทรงพิโรธหว่ากัปปาละทูลหลอกลวง จึงตรัสอย่างไม่พอพระทัย
ว่า “ข้าไม่ต้องการนางกนิษฐของเจ้าแล้ว จงเอาตอไม้ของเจ้ากลับ
คืนไปเถิด”

“ขอเดชะ พระราชาอาญาไม่พินเกล้า ที่ฝ่าพระบาทตรัส
นั้นเป็นความจริงหรือพระพุทธเจ้าข้า”

“ข้าเป็นกษัตริย์พูดอะไรออกไปแล้วคืนคำได้หรือ”

กัปปาละได้ฟังดังนั้น จึงเรียกนางกนิษฐเจ็ดออกมา
จากตอไม้ นางกนิษฐมีความเกรงกลัวก็ออกมาตามสั่ง เมื่อพระ
เจ้าแผ่นดิน ได้ทอดพระเนตรแลเห็นนางกนิษฐมีรูปโฉมงดงาม
เช่นนั้นก็มีความเศร้าโศกเสียพระทัยเป็นอันมาก จนถึงกับพระทัย
วาย สวรรคตไปในเวลาไม่ช้านัก

เมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ประชากรราษฎรเห็นว่า
กัปปาละมีบุญญาธิการ มีของวิเศษจับนางกนิษฐได้ จึงพากันไป
อัญเชิญกัปปาละให้เป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบต่อมา กัปปาละก็แต่ง
ตั้งนางกนิษฐเจ็ดเป็นพระมเหสีและเจ้าจอมตามความเหมาะสม
และรับมารดาเข้ามาอยู่ในวัง ส่วนบุโรหิตที่ทำนายว่าจะได้เป็น
พระเจ้าแผ่นดินนั้นก็ทรงแต่งตั้งให้เป็นบุโรหิตอาจารย์ของพระองค์

บรรณานุกรม

ส.พลายน้อย, (๒๕๑๕). เล่าเรื่องพม่ารามัญ. กรุงเทพฯ: วชิรพันธ์.

เสาหงส์ – ังตะขาบ มอญปากลัด

จำหน่าย และรับสั่งทำ เสาหงส์ ังตะขาบ ผ้ามุ้ง โสร่ง เข็มกลัด ปลีกและสั่ง

ติดต่อ: ปริญญญา ฤทธาการ ๙๖๐๖๖๖ ๐๙๖๖๖๖ ๐๙๖๖๖๖

เลขที่ ๑๗๓๔ ถนนลาดตะนง ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๑๓๐

โทรศัพท์. ๐ ๒๔๖๔ ๓๒๓๒, ๐๘๔ ๐๐๖ ๔๗๗๗

สวัสดีครับ พบกันอีกแล้วนะครับ ฉบับนี้มีข่าวสารที่น่าสนใจมากมายที่เราจะมาด้วยกันอัปเดต ก่อนอื่นต้องขอแสดงความยินดีกับ **นายกสมาคมไทยรามัญคนใหม่ พ.ต.ท. สนั่นศิลป์ แก้วจรัส** ที่เพิ่งได้รับเลือกตั้งเมื่อ ๒๔ มิถุนายนที่ผ่านมา โดยมีผู้ลงสมัครอีกท่านหนึ่งคือ คุณมณี วุฒิสวรรณ โดยท่าน พ.ต.ท.สนั่นศิลป์ แก้วจรัส มีผู้ให้ความไว้วางใจด้วยคะแนน ๔๒ ต่อ ๓๑ คะแนน ต้องขอแสดงความยินดีกับนายกสมาคมคนใหม่อีกครั้งครับ และหวังว่าคงจะทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเต็มศักยภาพความสามารถ ทำคุณประโยชน์ให้กับพี่น้องชาวมอญอย่างจริงจังและจริงใจเหมือนดังที่ให้คำมั่นสัญญาเอาไว้เมื่อตอนที่หาเสียงนะครับ....

พม่านัดเจรจาไทใหญ่หมายสังหาร

ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ที่ผ่านมาท่ามกลางความร้อนแรงของอุณหภูมิการเมืองในประเทศไทย ในพื้นที่ตะเข็บชายแดนไทย-พม่า ก็ได้มีการเคลื่อนไหวอย่างคึกคัก ในกลุ่มคนกู้ชาติไทใหญ่ด้วยเช่นกัน ในขณะที่ทางไทใหญ่ได้ดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในรัฐฉาน โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างอำนาจในการเจรจากับรัฐบาลทหารพม่าและคาดหวังถึงสถานการณ์การเมืองโลกที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพม่า แต่ความจริงที่เพิ่งปรากฏชัด ๆ สด ๆ ในไม่กี่วันที่ผ่านมาก็คือ ไม่ว่าโลกจะเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไร รัฐบาลทหารพม่ายังข้อฉล ไม่จริงใจ และละเมิดสิทธิมนุษยชนกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อย่างไม่เคยเปลี่ยนแปลง สืบเนื่องมาจากทางกองทัพพม่า (SPDC) นัดพบปะเจรจากับฝ่ายกองกำลังกู้ชาติไทใหญ่ (SSA/RCSS) ในเรื่องข้อตกลงเรื่องการหยุดยิงและความสงบที่ทางทหารพม่าเสนอจะเจรจากับไทใหญ่ แต่ทั้งหมดกลับล้มเหลวไม่เป็นท่า ทั้งที่ไทใหญ่ไปรอตามนัดอยู่ข้ามวันข้ามคืนเนื่องจากทางพม่าไม่มาตามนัดหมายและได้ย้ายที่นัดหมายข้ามชายแดนเข้าไปยังจังหวัดท่าขี้เหล็กของพม่า โดยไม่ได้ตกลงกันมาก่อน ดังนั้น

เรื่องที่จะเจรจากันเพื่อความสงบจึงต้องล้มเหลวเบเนทสุด ทางรัฐบาลทหารพม่าให้เหตุผลว่า ทางรัฐบาลทหารพม่าไม่พอใจ พ.อ.เจ้ายอดศึก ผู้นำไทใหญ่ ที่ได้แจ้งเรื่องการนัดเจรจาร่วมกันในครั้งนี้ให้กับทางหนังสือพิมพ์ NATION และสำนักข่าวต่าง ๆ จากต่างประเทศ ทางด้าน พ.อ.เจ้ายอดศึก ประธานสภาเพื่อการกอบกู้รัฐฉาน (RCSS) ให้สัมภาษณ์สดจากดอยไตแลงเพื่อชี้แจงได้กลับรัฐบาลพม่า ถึงการที่ตนแจ้งให้สำนักข่าวต่าง ๆ จากต่างประเทศมาทำข่าวในการเจรจากันในครั้งนี้ ตนเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่การเจรจาในครั้งนี้สมควรให้ประชาคมโลกได้รับรู้ การที่รัฐบาลทหารพม่าไม่ต้องการให้ประชาคมโลกรับรู้ แต่ตั้งใจเชิญเราไปเจรจาอย่างเงียบ ๆ นั่นก็หมายความว่า พมามีแผนทำร้ายเราหรือจะเอาเราไปฆ่าอย่างแน่นอน พ.อ.เจ้ายอดศึก ได้กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่า ในเมื่อพม่าเขาไม่ทำให้ไทใหญ่ ไว้ใจ.....อย่างนี้ก็ต้องรบกันต่อไป

นับว่าเป็นความโชคดีที่ไทใหญ่มีผู้นำที่ฉลาดและรู้ทันพม่า เพราะว่าสัญญาชาติพม่าไว้ใจไม่ได้และไม่เคยมีความจริงใจให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ทุกท่านได้เข้าใจนิสัยถาวรของพม่ามากขึ้น ผมขออนุญาตเล่าเรื่องในอดีตที่พม่าทำให้มอญต้องเสียเมืองจนถึงทุกวันนี้ ให้ท่านได้ระลึกนึกถึงอีกครั้ง ย้อนกลับไปเมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๐ กษัตริย์ของมอญที่ครองเมืองหงสาวดีองค์สุดท้ายคือพระยาทะละ พระองค์เป็นกษัตริย์ที่เข้มแข็ง ปกครองบ้านเมืองด้วยทศพิธราชธรรม ทำให้พม่าครั่นคร้าม ไม่กล้ารบกับเมืองหงสาวดี ฝ่ายพระเจ้าอลองพญา เมืองอังวะของพม่าจึงวางกลอุบายโดยจะยกพระราชธิดาให้แก่พระยาทะละ เมื่อพระยาทะละเสด็จออกไปเจรจาด้วยพระเจ้าอลองพญาจึงให้ทหารจับพระยาทะละควบคุมตัวไว้ มอญจึงเสียเมืองตั้งแต่นั้นมา หลังจากผ่านเหตุการณ์นั้นมาได้ ๒๐๐ กว่าปี มอญก็หลงกลอุบายพม่าอีกครั้ง โดยรัฐบาลทหารพม่าได้เจรจายุติภัยกับพรรคคอมมิวนิสต์เมื่อปี ๒๕๒๘ และรัฐบาลทหารพม่าได้

คุณค่าอาหารมอญ • ๑ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐

บุบผา สดุด

(ตอนที่ ๒)

**** ทุกเป้าหมายอยู่ไม่ไกล ถ้าวางกับใจที่ไม่ยอมแพ้ ****

ปลาช่อน (กะ-อะ-โน่น) ปลาเป็นอาหารที่มีไขมันต่ำสุด
ไขมันที่มีเป็นไขมันชนิดดี ถ้าไม่ต้องการเป็นโรคอ้วน ไขมันใน
เลือดสูง อัมพฤกษ์ อัมพาต โรคหัวใจ เส้นโลหิตในสมองแตก
หรือหัวใจวาย ฯลฯ ควรรับประทานปลา เต้าหู้ หรือถั่วเมล็ดแห้ง

ชาวมุสลิมที่กินใบโคกบ้านจำหน่ายอาหารมุสลิม โรงละครแห่งชาติ

มะตาด มะลัน มะเดื่อ

ผักพื้นบ้านมอญ

ต่าง ๆ แทนเนื้อวัว เนื้อหมู เนื้อเป็ด และไก่ (ยกเว้นส่วนนอก) โปรตีนจากปลาเป็นโปรตีนสมบูรณ์ช่วยให้แข็งแรง กระปรี้กระเปร่า ร่างกายพร้อมจะเจริญเติบโตและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรบ เนื้อปลามีวิตามินบี ๑๒ จำเป็นต่อการสร้างเม็ดเลือด ช่วยการทำงานของระบบประสาท ความทรงจำ และสมาธิ ช่วยป้องกันอาการเลือดจาง ส่งเสริมระบบประสาท

นอกจากกระเจี๊ยบเขียว และใบกระเจี๊ยบแดง คนมอญยังนำดอกกระเจี๊ยบแดงไปตากแห้งชงเป็นน้ำดื่ม ดอกกระเจี๊ยบอุดมด้วยแคลเซียม บำรุงกระดูกและฟัน น้ำกระเจี๊ยบช่วยทำลายแบคทีเรียที่ทำให้ท้องเสียได้ ช่วยขับเสมหะ ลดอาการอักเสบหลังผ่าตัด รักษาอาการขัดเบา บางคนนำกระเจี๊ยบแห้งหรือสดตำรวมกับพุทราแห้ง (พุทราจีน พุทราป่า หรือพุทราไทย) นำมาต้มซึ่งเชื่อว่าช่วยล้างไขมันในผนังหลอดเลือด ทำให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น หลอดเลือดแข็งแรง ไม่เปราะหรือแตกง่าย

ผักอื่นที่ใช้นำมาแกงส้มที่มีเมือกเช่น มะตาด ลูกส้ม ดอกงิ้ว ดอกแค พุทรา ล้วนมีเพคตินและกัม ผักที่ใช้ในแกงส้ม เช่น

ผัก และหยวกกล้วย มีสรรพคุณในการชำระล้างไต ถอนพิษและระบายน้ำออกจากร่างกาย

แกงมะตาด

แกงใบมะรุมนอกกับถั่วเขียว

ถั่วฝักยาวมีใยอาหารหรือเส้นใยช่วยให้ถ่ายอุจจาระ คล่องไม่เป็นริดสีดวงทวาร ช่วยไม่ให้อ้วน ป้องกันมะเร็งลำไส้ใหญ่ เส้นใยและสารสีเขียวในถั่วฝักยาวช่วยลดคอเลสเตอรอลในเลือดไม่เป็นโรคหลอดเลือดแข็งทั้งที่สมอง หัวใจ และ อวัยวะอื่น ถั่วฝักยาวมีวิตามินซีช่วยให้ร่างกายดูดซึมธาตุเหล็กได้ดี ทำให้เลือดและผิวพรรณดี ไม่อ่อนเพลีย เด็ก ๆ รับประทาน อาหารที่มีธาตุเหล็กจะทำให้มีสติปัญญาดี สร้างภูมิคุ้มกัน ทำให้นอนหลับลดอาการซึมเศร้า และอาการเจ็บปวด ช่วยให้แผลหายเร็ว ถั่วฝักยาวมีโปรตีน ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรบของร่างกาย ถั่วฝักยาวยังมีสารอาหารที่มีคุณค่าอีกมาก เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส เบต้าแคโรทีน โฟเลต หรือ กรดโฟลิก ฯลฯ

เยาวชนไทยเชื้อสายมอญที่อยากหุ่นสวย ผิวพรรณสดใส หน้าสดชื่น ไม่เืองขอให้รับประทานถั่วชนิดมีฝัก เช่น ถั่วฝักยาว ถั่วดำ ถั่วแดง ถั่วเขียว ผักที่มีใบเขียวสดใส และอาหารที่มีธาตุเหล็ก แต่อย่ารับประทานถั่วครั้งละมาก ๆ จะทำให้ผ่ายผอมและมีกลิ่นเหม็น

ผักทอง ป้องกันมะเร็ง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง บำรุงไตและตับ ลดระดับคอเลสเตอรอลในเลือด สารสีเขียวในใบและ

ผักบุ้ง มีวิตามินเอสูงมาก บำรุงสายตา ทำให้สายตาดี
ตาสวย ไม่แห้ง ผู้ใหญ่จึงมักบอกให้เด็กที่อยากมีตาหวานให้
รับประทานผักบุ้ง (แต่ต้องระวังไขพยาธิที่มากับยอดผักบุ้ง ถ้ารับ
ประทานผักบุ้งสดต้องล้างทำความสะอาดก่อนทุกครั้ง) ซึ่งผักบุ้ง
ก็เช่นเดียวกับผักสดและถัวยชนิดต่าง ๆ ที่ช่วยป้องกันมะเร็ง บำรุง
เลือด กระดูก และฟัน นอกจากนี้ยังบรรเทาโรคร้อนใน ลด
น้ำตาลในกระแสโลหิต นอนไม่หลับ ปวดศีรษะ เครียด

ผักปลัง เดิมคนมอญนิยมรับประทานผักปลังสีม่วง (ผักปลังแดง) ต่อมาเริ่มรับประทานผักปลังเขียว (ผักปลังจีน) นอกจากผักปลังจะมีเมือกสีนํ้าขุ่นที่มีประโยชน์รับประทานคล่องคอ ถ้วยอุจจาระสะดวก เพราะเป็นยาระบายอ่อน ๆ แล้ว ผักปลังทั้งสองชนิดล้วนมีวิตามินและเกลือแร่สูงมาก สถาบันวิจัยโภชนาการมหาวิทยาลัยมหิดลวิจัยพบว่าผักปลัง ๑ ชีด ให้เบต้าแคโรทีนเกินครึ่งหนึ่งที่ร่างกายผู้ใหญ่ต้องการใน ๑ วัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Guide to common vegetable บนเครือข่ายข้อมูลโลกที่ระบุว่า คุณค่าทางโภชนาการของใบและยอดอ่อนผักปลังสีม่วงให้วิตามินและแร่ธาตุสูงมาก

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าผักที่นำมาแกงส้มของชาวมอญมักมีเผือกขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อร่างกาย รับประทานคล่องคอ เหมือนการรับประทานซูบของชาวยุโรป คุณค่าของผักที่นำมาแกงหรือรับประทานกับน้ำพริก ยังมีอีกมากมาย เช่น

๒. ระดับน้ำตาลในเลือดต่ำลง จากการดูดซึมน้ำตาลในเลือดต่ำลง ทำให้โรคเบาหวานทุเลา ใช้ยาในการรักษาน้อยลง

๔. ขยายลดระดับ เข็มฉีดยา เหนียวติด ฟันคุดเสกเต๋ยบ่บ่บ่บ่บ่บ่บ่บ่บ่บ่
และไดรกรี่เชอไรด์ ช่วยลดโรค หลอดเลือดหัวใจ (โรคหัวใจ) และ
โรคหลอดเลือดสมอง

๕. มีธาตุเหล็กที่พร้อมแก่การดูดซึม ซึ่งจะไปสร้างเม็ดเลือดแดง จึงไม่ต้องเกรงว่าจะเป็นโรคโลหิตจาง (ยกเว้นมีพยาธิในร่างกาย) ธาตุเหล็กทำให้มีผิวพรรณสดใส ไม่อ่อนเพลีย เหล็กจะพาของเสียคือคาร์บอนไดออกไซด์ออกจากลมหายใจ ช่วยให้เซลล์ทำงานปกติโดยเฉพาะการทำงานของสมอง หัวใจ และตับ

ฉบับนี้ก็ต้องลากันไปแต่เพียงเท่านี้ก่อน ยังมีเรื่องราวของพืชผักในสำหรับอาหารมอญอีกมาก รวมทั้งความรู้คู่โภชนาการ “คุณค่าอาหารมอญ” อีกหลากหลายประการที่จะได้นำมาฝากกันอีกในคราวหน้า สวัสดีค่ะ

บุญส่งดำมป็น

จำหน่าย และรับสั่งทำตามออเดอร์ ด้ามปืนยาว
ด้ามปืนพก ทั้งชนิดลูกโม และออโตแมติก
ผลิตจากไม้จันทน์ที่แกร่งและลวดลายสวยงาม
ภายใต้มาตรฐานอุตสาหกรรม
โดยโรงงานชั้นนำของเมืองไทย

0-ଆଇଏନ-୧୫୩୦, 0-ଆଇଏମଏ-ଆଇଏସ୍, 0୯୭ ୬୭୯ ୫୫୫୫

เร็นคร้ว ๐๐๖

ไฟรต์น จันทร บบ

พะสะเจบ ๐๐๖๐๖ (แกงกระเจียบ)

ถ้าหรับฉบับนี้เป็นแกงส้มครับ ผมไปทานมาหลายชุมชน มอญ บางชุมชนใกล้เคียงทะเลก็ใส่ปลาหรือหอยแมลงภู่ บางชุมชนใกล้เคียงน้ำก็ใส่กุ้งหรือปลาน้ำจืด เขาเป็นว่าใส่อะไรก็ได้แต่ต้องใส่กระเจียบใบ (กระเจียบแดง) และผักกระเจียบ (กระเจียบมอญ) เป็นว่าใช้ได้ แกงกระเจียบมีคุณค่าทางโภชนาการสูงมาก มาลองทำความรู้จักกับกระเจียบกันสักหน่อยนะครับ

กระเจียบเขียว (กระเจียบมอญ)

กระเจียบเขียว มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Hibiscus sabdariffa L. ชื่อวงศ์คือ Malvaceae ส่วนชื่อสามัญ Jamaica Sorrel, Red Sorrel, Roselle, Rozelle มีชื่อพื้นเมืองเรียกต่างกันหลายชื่อ เช่น กระเจียบมอญ มะเขือทราย มะเขือพม่า ภาษาอังกฤษเรียก Okra หรือ “ดรอว์นิง (Lady’s Fingers)”

คุณค่าทางอาหาร

กระเจียบอุดมด้วยวิตามิน C และ A กรดซิตริก กลิ่นแฉะ แคลเซียม ฟอสฟอรัส และธาตุเหล็ก เป็นยาขับปัสสาวะ เป็นยาระบายอ่อน ๆ ลดความดันโลหิตสูง ดับกระหาย ลดอุณหภูมิในร่างกาย แก้ไอ ขับเสมหะ ขณะที่บางคนมองข้ามผักชนิดนี้เพราะรังเกียจเมื่อกเหี่ยวของมัน แต่ที่จริงแล้วเจ้าเมื่อกเหี่ยวนี้มีประโยชน์มาก ช่วยเคลือบกระเพาะ แก้อาการเสียดได้เป็นอย่างดี

กระเจียบแดง

กระเจียบแดง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Hibiscus sabdariffa L. ชื่อวงศ์ MALVACEAE ส่วนชื่อสามัญคือ Roselle;

คุณศุภวิทย์ ภัทรและสรรพคุณทางยา

ช่วยขับปัสสาวะ รักษาและป้องกันนิ่ว โรคทางเดินปัสสาวะอักเสบ ป้องกันและรักษาโรคนี้ได้ ช่วยย่อยอาหารประเภทไขมัน โดยเฉพาะในคนที่น้ำดีไม่ปกติ เนื่องจากมีฤทธิ์ช่วยขับน้ำดี เป็นยาระบายอ่อน ๆ รักษาและป้องกันโรคเลือดออกตามไรฟัน เนื่องจากมีวิตามินซีสูง ต้านเชื้อราเนื่องจากสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตและการสร้างสารแอลฟาทอกซินจากเชื้อรา มีฤทธิ์ทำให้การขับกรดยูริกลดลง ลดความดันโลหิตได้เล็กน้อย เนื่องจากสามารถ ลดการบีบตัวของกล้ามเนื้อเรียบได้

เห็นไหมครับว่ากระเจียบเหมาะเป็นเมนูสุขภาพจริง ๆ ถ้าอย่างนั้นแล้ว เรามาเข้าครัวแกงกระเจียบทานกันเลยครับ

วิธีแกงส้มกระเจียบ

เครื่องปรุง ได้แก่ ใบกระเจียบแดง ผักกระเจียบเขียว (กระเจียบมอญ) กุ้งสด ปลาช่อนย่าง (หรือชนิดอื่น ๆ ตามชอบ) น้ำพริกแกงส้ม และเครื่องปรุงรส ได้แก่ น้ำปลา เกลือแกง

วิธีทำ

- ล้างกระเจียบใบ เด็ดเอาเฉพาะใบ และกระเจียบผักให้สะอาด หั่นกระเจียบเขียวออกเป็นแว่นเฉียง
- ล้างกุ้งสด ลอกเปลือกออก ใส่ภาชนะเตรียมไว้
- ขอดเกล็ดปลา ผ่าท้องตัดเอาดีออก เกล็ดเกลือให้ทั่วเพื่อดับกลิ่นคาว ล้างให้สะอาด ต้มในหม้อน้ำเดือดไฟแรงให้สุก แกะเอาแต่เนื้อ ใส่ภาชนะพักไว้
- นำเนื้อปลาช่อนที่เตรียมไว้ มาโขลกกับน้ำพริกแกงส้ม
- ละลายเครื่องแกงกับน้ำพอสมควรร ใส่หม้อตั้งไฟจนเดือดพล่าน
- เติมเกลือ น้ำปลา ชิมรสตามต้องการ นำกุ้ง กระเจียบเขียวใส่ลงหม้อ ต้มต่อจนเดือด เสร็จแล้วนำกระเจียบใบใส่ พอสุกยกลงไม่ต้องเคี่ยวนาน เพราะจะทำให้แกงมีรสเปรี้ยวจัด

หมายเหตุ กระเจียบมีทั้งใบและผัก จะแกงรวมกันหรือแกงเฉพาะใบก็ได้ กุ้งปลาใส่ได้ทุกชนิดตามแต่จะหาได้ หรือแค่เพียงนำปลาอย่างโขลกไปกับน้ำพริกแกงก็อร่อยอยู่แล้ว สำหรับกะทิถ้าชอบจะใส่ด้วยก็ได้ แต่บางชุมชนไม่นิยมใส่กะทิ และถ้าต้องการรสชาติเผ็ดเพื่อชูรส จะหั่นพริกสดอ่อนลงไปด้วยก็ได้

